

Funded by
the European Union

ЦИФРОВІ КОМІКСИ ПРО МІГРАЦІЮ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

2023-1-TR01-KA220-SCH-000166103

МОДУЛЬ

1

МІГРАЦІЯ
ПРИЗНАЧЕНА
ДЛЯ КОЖНОЇ
РУХОМОЇ ІСТОТИ

Funded by
the European Union

OVERALL LOOK

MODULE 1 – MIGRATION FOR EVERY MOVING CREATURE

40 MIN.

МЕТА:

- C1. Ви зможете пояснити причини міграції.
C2. Ви зможете виявити подібності між причинами міграції у тварин та людей.
C3. Ви зможете пояснити переваги міграції для людини.
A1. Ви усвідомите, що міграція є природним процесом для істот, що переміщуються.
A2. Ви проаналізуєте переваги, які міграція приносить людству.
SEL1. Ви підвищите свою соціальну обізнаність щодо міграційних маршрутів та мігрантів.

ДІЯЛЬНОСТІ:

1. Мігруючі тварини
Ви підготуєте інформаційні картки про мігруючих тварин.
2. Читання коміксу
Ви прочитаєте комікс «Міграція для кожної рухомої істоти» та заповните робочий аркуш «Тварини і люди».
3. Атлас міграцій
Ви підготуєте атлас міграцій, відзначивши на мапі маршрути міграції своїх родин.

МАТЕРІАЛИ:

- Кольорові картки
- Робочий аркуш «Тварини і люди»
- Комікс – «Міграція для кожної рухомої істоти»
- Карта світу
- Кольорові шпильки

Funded by
the European Union

FLOW

Покращення 10 хв.	Мігруючі тварини Ви підготуєте інформаційні листівки про мігруючих тварин.
Розширення 20 хв.	Читання коміксу Ви прочитаєте комікс «Міграція для кожної рухомої істоти» та заповните робочий аркуш.
Розширення повноважень 10 хв.	Атлас міграції Ви створите атлас міграції, позначаючи маршрути міграції своїх родин за допомогою шпильок.

Funded by
the European Union

Е1 – Мігруючі тварини

Цілі:

A1. Ви усвідомите, що міграція є природним процесом для живих істот, що пересуваються.

SEL1. Ви зможете підвищити свою соціальну обізнаність щодо міграційних маршрутів та мігрантів.

Матеріали:

Кольорові картки

Книги, Інтернет та інші пошукові джерела

ПІДГОТОВКА

Ця діяльність спрямована на те, щоб допомогти зрозуміти процес міграції тварин. Ви працюватимете у групах, готуючи інформаційні довідки про мігруючих тварин. Ви можете заздалегідь пошукати інформацію про цих тварин:

монарх (метелик), арктичний птах, африканський слон, азійський слон, сірий кит, дощовий черв'як, пташка-парасолька, карибу, лосось, мексиканський довгохвостий кажан, газель, зебра, бабка (стрекоза), ластівка, імператорський пінгвін, морська черепаха.

РЕАЛІЗАЦІЯ

1. Будь ласка, зверніть увагу на свого вчителя та дотримуйтеся його/її вказівок.

2. Будь ласка, поділіться на групи по 4–5 осіб. Кожна група повинна обрати одну з цих тварин:

Монарх метелик, арктичний крячок, африканський слон, азійський слон, сірий кит, дощовий черв'як, птах-парасолька, карибу, лосось, мексиканська вільнохвоста нічниця, газель, зебра, бабка, пальмова ластівка, імператорський пінгвін, морська черепаха.

3. Будь ласка, підготуйте інформаційні картки про цих тварин, відповівши на такі запитання:

Funded by
the European Union

- Звідки й куди мігрують ці тварини?
- Який тип міграції у цих тварин?
- Як ці тварини мігрують?

4. Розмістіть інформаційні картки на стіні або дошці в класі.

Funded by
the European Union

Е2 – Читання коміксів

Цілі:

C1. Ви зможете пояснити причини міграції.

C2. Ви зможете порівняти причини міграції у тварин і людей.

C3. Ви зможете пояснити переваги міграції для людей.

A1. Ви усвідомите, що міграція — це природний процес для рухомих істот.

A2. Ви проаналізуєте користь міграції для людства.

SEL1. Ви зможете підвищити соціальну свідомість щодо міграційних маршрутів та мігрантів.

Матеріали:

Роздаткові матеріали — комікс «Міграція для кожної рухомої істоти».

Робочий аркуш «Тварини та люди».

Ця вправа спрямована на те, щоб пояснити, що міграція є природним процесом для рухомих істот. Прочитайте комікс «Міграція для кожної рухомої істоти» та заповніть робочий аркуш «Тварини та люди».

РЕАЛІЗАЦІЯ

1. Будь-ласка, візьміть комікс і робочі аркуші. Якщо у вас є технічні засоби, ви можете розглянути комікс на екрані комп'ютера за допомогою QR-коду або за посиланням, наведеним нижче.

<https://share.pixton.com/r5twmwb>

2. Будь ласка, прочитайте комікс і заповніть робочий аркуш «Тварини та люди».

3. Розкажіть про спільні й відмінні ознаки між тваринами та людьми, чому мігрують і тварини, і люди. Ми очікуємо, що ви поділитесь своїми ідеями щодо міграції. Дуже важливо, щоб ви почувалися комфортно та впевнено у висловленні своїх думок.

4. Будь ласка, завантажте свої роботи [сюди](#).

Funded by
the European Union

Примітка: Будь ласка, діліться своїми ідеями вільно та доброзичливо, так, щоб не зашкодити одноліткам. Ми цінуємо ваші думки та ідеї й будемо раді їх почути!

Робочий аркуш «Люди та тварини»

1. Чому тварини мігрують?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Які переваги міграції для тварин?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Чому люди мігрують?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Які переваги міграції для людей?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Поясніть схожі й відмінні ознаки між людьми та тваринами у процесі міграції.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Funded by
the European Union

Е3 – Атлас міграції

Цілі:

С3. Поясніть переваги міграції для людей.

A1. Усвідомте, що міграція — це природний процес для живих істот, які здатні до руху.

A2. Проаналізуйте переваги, які міграція приносить людству.

SEL1. Підвищіть рівень соціальної обізнаності щодо міграційних маршрутів та іммігрантів.

Матеріали:

Карта світу

Кольорові шпильки

РЕАЛІЗАЦІЯ

1. Попросіть учнів розпитати своїх батьків про історію міграції їхньої родини. Поясніть, що потрібно дослідити щонайменше три покоління назад, щоб з'ясувати, чи мала родина досвід міграції (внутрішньої чи зовнішньої).
2. Принесіть до класу карту світу або виведіть її зображення на екран за допомогою проектора.
3. Будь ласка, послухайте історію міграції вашого вчителя й простежте місто або містечко, яке він/вона позначить на карті.
4. Будь ласка, вийдіть до дошки й позначте ваші попередні місця проживання.
5. Після того як ви позначите свої маршрути міграції, будь ласка, заповніть рефлексійні картки.
6. Завантажте заповнені рефлексійні картки [ТУТ](#).

Funded by
the European Union

Картки для роздумів

Сьогодні, Я _____ дізнався(лася) Я усвідомив(ла), що Відтепер _____ я намагатимусь.....	Сьогодні, Я _____ дізнався(лася) Я усвідомив(ла), що Відтепер _____ я намагатимусь.....
Сьогодні, Я _____ дізнався(лася) Я усвідомив(ла), що Відтепер _____ я намагатимусь.....	Сьогодні, Я _____ дізнався(лася) Я усвідомив(ла), що Відтепер _____ я намагатимусь.....
Сьогодні, Я _____ дізнався(лася) Я усвідомив(ла), що Відтепер _____ я намагатимусь.....	Сьогодні, Я _____ дізнався(лася) Я усвідомив(ла), що Відтепер _____ я намагатимусь.....
Сьогодні, Я _____ дізнався(лася) Я усвідомив(ла), що Відтепер _____ я намагатимусь.....	Сьогодні, Я _____ дізнався(лася) Я усвідомив(ла), що Відтепер _____ я намагатимусь.....

Funded by
the European Union

ЦИФРОВІ КОМІКСИ ПРО МІГРАЦІЮ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

2023-1-TR01-KA220-SCH-000166103

МОДУЛЬ

2

РІЗНОМАНІТНІ ТА РАЗОМ

Funded by
the European Union

OVERALL LOOK

MODULE 2– Cultural Diversity

10 MIN.

МЕТА:

C1. Ви навчитеся визначати поняття культурного різноманіття та розуміти його важливість.

C2. Ви зможете розпізнавати культурні впливи на особисту та колективну ідентичність.

C3. Ви сприятимете розвитку емпатії та поваги до різних культурних перспектив.

A1. Ви зможете глибше усвідомити власне культурне походження.

A2. Ви навчитеся аналізувати культурні теми у цифрових коміксах.

A3. Ви розвинете навички сторітелінгу для вираження культурної ідентичності та різноманіття.

SEL. Ви сприятимете інклюзії та формуванню соціальної обізнаності через інтерактивне навчання.

ДІЯЛЬНОСТІ:

Культура в моєму житті – учні створюють карту культурної ідентичності, щоб глибше осмислити своє походження.

Вивчення культурних тем у цифрових коміксах – груповий аналіз коміксів, які відображають різні культурні контексти.

Створення культурного сторіборду – учні розробляють сторіборд для цифрової історії, що демонструє культурне різноманіття.

МАТЕРІАЛИ:

Шаблони карти культурної ідентичності (у друкованому або цифровому форматі).

Доступ до цифрових коміксів на теми міграції та різноманіття.

Шаблони сторібордів (у цифровому або паперовому форматі).

Кольорові олівці, маркери або цифрові інструменти (Canva, StoryboardThat).

Funded by
the European Union

ПОСЛІДОВНІСТЬ

Поглиблення 15 хв.	Культура в моєму житті Ви створите карту культурної ідентичності, до якої увійдуть сімейні традиції, мова, улюблені страви та ключові цінності. Після цього ви обговорите свої карти в невеликих групах.
Розширення 20 хв.	Дослідження культурних тем у цифрових коміксах Ви проаналізуєте цифрові комікси, що відображають міграцію та культурне різноманіття. Виокремте ключові теми й обговорите як у коміксах зображено культурні відмінності.
Закріплення 25 хв.	Створення культурного сторіборду Ви розробите сторіборд для цифрової історії, що демонструє культурне різноманіття. В його основі можуть бути як реальні життєві події, так і вигадані сюжети.

Funded by
the European Union

E1 – Культура у моєму житті

Цілі:

C1. Визначати особисті культурні впливи (традиції, мову, страви).

A1. Створити карту культурної ідентичності, щоб осмислити своє походження.

SEL. Ділитися досвідом з повагою, розвиваючи емпатію в малих групах.

Вступ і розігрів (3 хв)

Пригадайте одну важливу для вас культурну традицію, мову або звичаї. Обміняйтеся думками в парах протягом 1 хвилини.

Особиста рефлексія (4 хв)

Запишіть три ключові аспекти вашої культурної ідентичності (наприклад, традиції, їжа, мова, свята). Згадайте особисту історію або спогад, пов'язаний з одним із цих аспектів.

Творче завдання (5 хв)

Створіть короткий комікс на 3–4 кадри, який представляє ваш культурний досвід.

Ті, хто бажає, можуть написати короткий абзац замість коміксу. Можна використовувати прості цифрові інструменти або намалювати на папері.

Обмін і обговорення (3 хв)

Поділіться своїми коміксами або історіями. Обговоріть різноманіття культурних досвідів та важливість поваги до різних культурних передумов.

Funded by
the European Union

E2 – Дослідження культурних тем у цифрових коміксах

Цілі:

C2. Визначати культурні впливи в коміксах.

A2. Аналізувати, як культурні теми відображаються у цифрових коміксах.

SEL. Практикувати соціальну обізнаність, обговорюючи різні погляди з повагою.

Вступ до культурних тем (3 хв)

Розгляньте цифровий комікс «*Культурна шкільна подія*», який відображає культурні аспекти (наприклад, міграцію, традиції, ідентичність).

QR-код:

Scan the QR code

Аналіз у малих групах (2 хв)

- Визначте культурні елементи в коміксі (мова, одяг, їжа тощо).
- Обговоріть як ці елементи формують зміст історії.

Творчий мозковий штурм (5 хв)

Подумайте про культурну тему, яку ви хотіли б відобразити в коміксі.
Напишіть короткий опис або резюме.

Funded by
the European Union

Е3 – Створення культурного сторіборду

Цілі:

A3. Розробити сторіборд, який передає культурну ідентичність через сторітелінг.

C3. Виявляти емпатію, інтерпретуючи культурні історії однолітків.

SEL. Практикувати інклюзивну поведінку під час групового обміну ідеями.

Вступ до створення цифрового коміксу (5 хв)

- Визначте культурні елементи у коміксі «*Культурна шкільна подія*» (мова, одяг, їжа тощо) та коротко ознайомтеся з ключовими моментами.
- Подумайте: що робить ці комікси ефективними? Як вони передають культурний досвід?

Планування сторіборду (10 хв)

- Визначте головного персонажа, місце дії та культурну тему (наприклад, сімейні традиції, міграція, свята).
- Продумайте приблизне розташування панелей із ключовими репліками та зображеннями.

Створення коміксу (12 хв)

- Намалюйте або використайте цифрові інструменти для створення коміксу (3–5 панелей).

Обмін та рефлексія (5 хв)

- Представте свій комікс іншим.
- Подумайте: чого ви дізналися про різні культурні ідентичності? Як створення коміксу допомогло вам висловити власний досвід?

Funded by
the European Union

ЦИФРОВІ КОМІКСИ ПРО МІГРАЦІЮ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

2023-1-TR01-KA220-SCH-000166103

МОДУЛЬ

3

МІГРАЦІЙНІ ПОДОРОЖІ

Funded by
the European Union

OVERALL LOOK

MODULE 3 – Migration journey

40 MIN.

МЕТА ЗАНЯТТЯ:

C1. Ви проаналізуєте як візуальний сторітелінг у коміксах передає емоції та розповіді про міграцію.

C2. Ви порівняєте досвід мігрантів у коміксах із реальними історіями міграції.

C3. Ви сформулюєте власні інтерпретації труднощів міграції на основі панелей коміксу.

A1. Ви висловите емпатію до досвіду мігрантів через обговорення та рефлексію.

A2. Ви активно братимете участь у творчих і аналітичних обговореннях міграційних шляхів.

A3. Ви продемонструєте повагу та цінування різних точок зору у міграційних історіях.

SEL. Ви будете співпрацювати з повагою під час групових обговорень і діяльності, розвиваючи навички комунікації та командної роботи.

АКТИВНОСТІ:

1. Розігрів – Візуальна загадка.

Ви будете:

- Аналізувати невеликі фрагменти панелей коміксу (без тексту).
 - Передбачати, що відбувається в сцені та які почуття переживають персонажі.
- Обговорювати, як зображення розповідають історію навіть без слів.

2. Читання коміксу з коментарями.

Ви будете:

- Читати уривок із коміксу «*Міграційні подорожі*».
- Розігрувати сцени або підсумовувати ключові моменти.
- Обговорювати, як комікс відображає труднощі міграції.

3. Інтерактивна вікторина – гра Baamboozle «Міграційні історії».

Ви будете:

- Змагатися у командній вікторині для закріплення понять про міграцію.
- Відповідати на питання критичного мислення, пов'язані з коміксами.

4. Підсумок – Exit Ticket і дискусія.

Ви будете:

- Рефлексувати над темами міграції в коміксах.
- Ділитися своїми думками в малих групах.

Funded by
the European Union

- Написати речення, що підсумовує вашу основну ідею або висновок.

МАТЕРІАЛИ:

- ✓ Надруковані або спроектовані фрагменти коміксів (для Picture Puzzle)
- ✓ Примірники коміксів *Міграційні подорожі*
- ✓ Інтернет і проектор (для гри Baamboozle)
- ✓ Порожні шаблони коміксів для творчої роботи учнів
- ✓ Стікери або картки для підсумкового завдання (exit ticket)

Funded by
the European Union

FLOW

Збагачення - Поглиблення розуміння 20 хв.	Розігрів – Візуальна загадка (Сторітелінг через зображення) Ви аналізуватимете невеликі фрагменти панелей коміксів (без тексту), щоб передбачити розвиток сюжету та емоції персонажів.
Розширення - Встановлення 40 хв.	Кероване читання коміксу та інтерактивна вікторина – гра Baamboozle «Міграційні історії» Ви читатимете вибрані уривки з коміксу <i>Міграційні подорожі</i> у малих групах, зосереджуючись на труднощах, які переживають персонажі, та візуальних прийомах сторітелінгу.
Самовираження - Творче втілення 15 хв.	Підсумкове обговорення – Exit Ticket Ви будете рефлексувати над історіями міграції в коміксах через кероване обговорення, а потім напишете одне речення для «exit ticket», що підсумовує вашу основну ідею або висновок.

Funded by
the European Union

Е1 – Розігрів (20–25 хв) – Актуалізація наявних знань

Завдання: Візуальна загадка (сторітелінг через зображення)

Цілі:

C1. Ви дізнаєтеся, як комікси передають емоції та історії про міграцію через картинки.

A1. Ви навчитеся розуміти і відчувати досвід мігрантів, обговорюючи та обмірковуючи його.

SBL. Ви будете слухати інших уважно та спілкуватися ввічливо під час роботи з візуальними матеріалами.

Матеріали:

Друковані фрагменти коміксів без тексту (на окремому аркуші)

Оригінальні панелі коміксу з текстом (щоб переглянути після обговорення)

Проектор або друковані копії для груп

РЕАЛІЗАЦІЯ

1. Будь ласка, слідкуйте за панелями коміксу на екрані або у друкованій версії.
2. Відповідайте на ці запитання у парах або малих групах, обговорюючи та роблячи припущення:
 - Що відбувається в цій сцені?
 - Які емоції відчують персонажі?
3. Будь ласка, долучайтесь до обговорення всієї класної групи, дозволяючи різним групам ділитися своїми інтерпретаціями.
4. Після того як ви поділитесь своїми думками, перевірте оригінальні панелі з текстом.
5. Обговоріть ці запитання:
 - Як змінилася ваша інтерпретація після прочитання тексту?
 - Які візуальні підказки допомогли вам зрозуміти історію?
 - Як лише візуальні елементи передають сюжет?
6. Будь ласка, обговоріть, як візуальний сторітелінг розвиває навички критичного спостереження, посиляючись на комікси.

Funded by
the European Union

Е2 – Читання коміксу та аналіз (20–25 хв) Творче залучення (15–20 хв)

Цілі:

С1. Ви порівняєте досвід мігрантів у коміксах із реальними історіями міграції.

С2. Ви сформулюєте власні інтерпретації труднощів міграції на основі панелей коміксу.

А1. Ви активно братимете участь у творчих і аналітичних обговореннях міграційних шляхів.

А2. Ви продемонструєте цінування різних точок зору у міграційних історіях.

SEL. Ви будете співпрацювати з повагою під час групових обговорень та діяльності, розвиваючи навички комунікації та командної роботи.

Матеріали:

Вікторина Baamboozle – гра «Міграційні подорожі»
(<https://www.baamboozle.com/game/3024389>)

РЕАЛІЗАЦІЯ

Діяльність: Читання коміксу

1. Будь ласка, дотримуйтесь інструкцій вашого вчителя.
2. Об'єднайтесь у малі групи та отримайте різні уривки для читання (наприклад, по 2–4 панелі коміксу на групу, що представляють різні етапи історії міграції, такі як прибуття, конфлікт, розлука чи адаптація). Ви можете використати запропоновані уривки коміксів, наведені в додатку/шаблоні матеріалів (наприклад, уривок А: «Прибуття сім'ї», уривок В: «Перетин кордону», уривок С: «Життя у школі» тощо), щоб забезпечити різноманітність і збалансоване тематичне охоплення групами.
3. Виберіть ключовий момент та розіграйте його або коротко підсумуйте для класу.
4. Обговоріть:
 - З якими труднощами стикаються персонажі?
 - Як візуальні елементи допомагають нам зрозуміти їхні емоції?

Funded by
the European Union

Е3 – Рефлексія та підсумки (10–15 хвилин)

Цілі:

С3. Ви сформулюєте власні інтерпретації труднощів міграції на основі панелей коміксу та обговорень у класі.

A1. Ви висловите емпатію до досвіду мігрантів через рефлексію та обмін думками.

A3. Ви продемонструєте цінування різних точок зору у міграційних історіях.

SBL. Ви підвищите самосвідомість і практикуватимете відповідальну комунікацію під час групових обговорень.

Матеріали:

Кольорові «Вхідні квитки» (друковані аркуші з необов'язковими візуальними елементами на тему міграції, наприклад, символи дати або пункту призначення)

РЕАЛІЗАЦІЯ

1. **Групове обговорення:** Ви обговорите ці запитання у класі:
 - Чого ви дізналися про міграцію через комікси?
 - Чим комікси відрізняються від текстових історій про міграцію?
 - Які у нас є обов'язки у розумінні та підтримці мігрантів?
 - Заохочуйте учнів зазначати будь-які зміни у їхньому сприйнятті міграції та коміксів після сьогоднішнього уроку.
2. **Запитання для роздумів:** Будь ласка, дайте відповідь на запитання: *«Що було найбільш несподіваним, що ви дізналися сьогодні?»*
3. **Exit** **Tickets:**

Отримайте кольорові «Вхідні квитки», які роздає ваш учитель. Кожен учень отримує один «exit ticket».
4. Передайте свій «Вхідний квиток», щоб покинути клас.

Funded by
the European Union

Друковані матеріали

Пазли (сторітелінг)

Кольорові вхідні квитки

✈️ AIR TICKET			✈️ BOARDING PASS	
Name of passenger	DATE	TIME	NAME	
Class	GATE	SEAT	FROM	
From	FLIGHT		TO	
Destination			DATE	TIME
			GATE	SEAT
			FLIGHT	

Barcode: [Barcode]

Adobe Stock | #123561829

Funded by
the European Union

ЦИФРОВІ КОМІКСИ ПРО МІГРАЦІЮ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

2023-1-TR01-KA220-SCH-000166103

МОДУЛЬ

4

МІГРАЦІЙНА
ПОЛІТИКА

Funded by
the European Union

OVERALL LOOK

MODULE 4 – MIGRATION POLICIES 90 MIN.

ЦІЛІ:

- **C1.** Ви визначате ключові поняття міграційної політики на глобальному, регіональному та національному рівнях.
- **C2.** Ви аналізуватимете вплив міграційної політики на мігрантів, приймаючі громади та країни походження.
- **C3.** Ви визначите кращі практики та виклики впровадження міграційної політики.
- **A1.** Ви обговорите реальні приклади міграційної політики та їхні наслідки.
- **A2.** Ви оціните чинники «виштовхування» та «пристосування», що впливають на рішення щодо міграційної політики.
- **A3.** Ви розробите рекомендації щодо ефективного управління міграцією.
- **SEL.** Розвиваток критичного мислення, емпатію та навички міжкультурної комунікації.

АКТИВНОСТІ:

Діяльність 1: Міграційна політика в дії

Перегляд і порівняння різних міграційних політик різних країн у різні періоди.

Діяльність 2: Діаграма порівняння політик

Взяти участь у дебатах щодо соціальних, економічних та політичних факторів, що впливають на міграційну політику.

Діяльність 3: Комікси для читання та обговорення

Попрацювати у групах, щоб скласти та представити рамкову концепцію міграційної політики, що вирішує ключові виклики.

МАТЕРІАЛИ:

- Підготовлений перелік міграційних політик різних країн із візуальним супроводом
- Комікси 4 як навчальний матеріал для читання
- Робочі аркуші для керованого читання
- Листи для дискусій та шаблони аналізу політик
- Карта світу для аналізу міграційних процесів
- Картки-запити для дебатів

Funded by
the European Union

FLOW

З багачення 30 хв.	Хронологія міграційної політики - Дослідити та створити хронологію міграційної політики. - Обговорення історичних та політичних впливів на міграційне законодавство.
Р озширення 60 хв.	Порівняльна таблиця міграційної політики - Аналіз міграційних політик різних країн. - Презентувати результати, зосереджуючись на політиках щодо притулку, праці та інтеграції.
С амовираження 30 хв.	Читання та обговорення коміксу 4 - Читання <i>Planet Fly Land</i> (Комікс 4) та аналіз, як міграційна політика впливає на окремих мігрантів. - Обговорення реального впливу міграційної політики.

Funded by
the European Union

Е1 – Хронологія міграційної політики

Цілі:

C1. Визначити ключові поняття міграційної політики на глобальному, регіональному та національному рівнях.

A2. Оцінити чинники «виштовхування» та «пристосування», що впливають на рішення щодо міграційної політики.

Матеріали:

Робочий аркуш для хронології (порожній та редагований)

Друковані матеріали з історії міграційної політики (наприклад, *Конвенція про біженців 1951 року, Шенгенська угода, US IRCA 1986*)

Карта світу для геополітичного орієнтування

Наліпки, маркери

Довідкові матеріали (книги, статті, онлайн-бази даних)

РЕАЛІЗАЦІЯ

Крок 1 – Вступ (5 хв):

Почніть із обговорення того, що таке міграційні політики та як вони змінювалися з часом. Ваш викладач наведе короткі приклади політик «відкритих дверей» та обмежувальних політик.

Крок 2 – Групове дослідження (10 хв):

Сформуйте групи по п'ять учнів. Кожна група зосередиться на конкретному регіоні або періоді часу. Використайте надані матеріали для дослідження ключових міграційних політик.

Крок 3 – Створення хронології (10 хв):

На своєму робочому аркуші занотуйте основні політики для вашого регіону або періоду та відзначте їхній вплив на міграцію.

Крок 4 – Групове обговорення (5 хв):

Подивіться на повну хронологію класу та обговоріть, що ви помітили.

👉 Як війни, глобалізація або політичні зміни впливали на міграційне законодавство?

Funded by
the European Union

Робочий аркуш для хронології (Діяльність E1)

Назва: Хронологія глобальної міграційної політики – групова діяльність

Інструкції:

У вашій призначеній групі визначте та розмістіть три важливі події міграційної політики у вашому регіоні (Європа, Північна Америка, MENA, Африка або Азія) на хронології нижче. Використовуйте надані роки та додайте короткий опис події та її значення.

Year	Country/Region	Назва політики/події	Основний вплив на міграційну політику
1951	Global	UN Refugee Convention	Set international standard for refugee protection
1986	USA	Закон про реформу та контроль міграції (IRCA)	Легалізував 2,7 млн іммігрантів; запровадив санкції для роботодавців
2004	ЄС	Розширення та свобода пересування	Розширила динаміку міграції в ЄС; спричинила внутрішньоєвропейську міграцію
[Група]	[Призначений регіон]	[Заповнити]	[Заповнити]
[Група]	[Призначений регіон]	[Заповнити]	[Заповнити]

Funded by
the European Union

Е2 – Порівняльна таблиця міграційної політики

Цілі:

С2. Проаналізувати вплив міграційної політики на мігрантів, приймаючі громади та країни походження.

С3. Визначити кращі практики та виклики у впровадженні міграційної політики.

A1. Обговоріть реальні кейси міграційної політики та їхні наслідки.

Матеріали:

Інформаційні довідки про політику різних країн (Швеція, Туреччина, Україна, Нідерланди, Німеччина)

Робочий аркуш для порівняння політик (критерії включають процедуру надання притулку, доступ до дозволів на роботу, підтримку інтеграції, суспільне сприйняття, гуманітарні результати)

Посібник для обговорення
Презентація Q&A для повторної вікторини

Проектор/екран для візуальної підтримки (за бажанням)

РЕАЛІЗАЦІЯ

Крок 1 – Призначення груп (10 хв):

- Сформууйте п'ять груп. Кожна група працюватиме з однією країною.
- Прочитайте довідку про політику вашої країни та обговоріть її, використовуючи наданий робочий аркуш.

Крок 2 – Групова робота (25–30 хв):

- Разом відповідайте на запитання робочого аркуша.
- Будьте конкретні; використовуйте приклади з довідки вашої країни, щоб пояснити, як здійснюється міграційна політика.

Funded by
the European Union

Крок 3 – Вікторина та повторення (15 хв):

- Вчитель проведе коротку вікторину на основі того, що ви дізналися.
- Слухайте уважно, піднімайте руку або використовуйте сигнал, щоб відповісти!

Крок 4 – Рефлексія та обговорення в класі (15 хв):

1. Обміркуйте, яка політика здається найбільш інклюзивною і чому.
2. Обговоріть баланс між контролем кордонів і правами людини.

Ресурси та посилання для впровадження

Всі ресурси редаговані та готові до використання.

1. **Довідки про політику країн**
(Клацніть або скопіюйте посилання нижче у браузер або систему LMS)

Швеція

👉 Завантажити довідку про Швецію ([Google Docs](#))

Туреччина

👉 Завантажити довідку про Туреччину ([Google Docs](#))

Україна

👉 Завантажити довідку про Україну ([Google Docs](#))

Нідерланди

👉 Завантажити довідку про Нідерланди ([Google Docs](#))

Німеччина

👉 Завантажити довідку про Німеччину ([Google Docs](#))

Funded by
the European Union

Робочий аркуш для порівняння політик (Діяльність E2)

Назва: Порівняльний аналіз міграційної політики

Інструкції:

Використайте цей аркуш для аналізу міграційної політики країни, призначеної вашій групі. Обговоріть наведені запитання та будьте готові представити свої відповіді протягом 5 хвилин.

Тема	Твоя країна:	Нотатки та ключові моменти
Процес подання заяви на притулок		Як люди подають заявки? Які строки очікування, які юридичні права?
Підтримка інтеграції		Чи є курси мови, підтримка працевлаштування, допомога з житлом?
Політика управління кордонами		Чи кордони відкриті, контрольовані чи обмежені?
Права мігрантів		Які права мають мігранти (освіта, медична допомога, робота)?
Політичні або суспільні суперечки		Чи є протести, реформи або медійні публікації з цього питання?
Як політично подається міграція?		Як це подається політично: як проблема, можливість чи гуманітарне питання?
Одна рекомендація, яку ви б запропонували		

Funded by
the European Union

Вікторина порівняння міграційної політики – слайди

? Питання 1: Яка країна приймає сирійських біженців під тимчасовим захистом?

- A. Нідерланди
- B. Туреччина
- C. Україна
- D. Німеччина

? Питання 2: У якій країні мігранти повинні проходити курси громадянської інтеграції?

- A. Швеція
- B. Нідерланди
- C. Туреччина
- D. Україна

? Питання 3: У якій країні шукачі притулку отримують освіту та медичну допомогу під час обробки заявки?

- A. Швеція
- B. Україна
- C. Німеччина
- D. Нідерланди

? Питання 4: У якій країні наразі виникають проблеми через велику кількість внутрішньо переміщених осіб (ВПО)?

- A. Німеччина
- B. Нідерланди
- C. Україна
- D. Туреччина

Funded by
the European Union

? Питання 5: У якій країні професійне навчання включене до стратегії інтеграції?

- A. Німеччина
- B. Туреччина
- C. Швеція
- D. Україна

? Питання 6: У якій країні під час кризи біженців 2015 року було запроваджено тимчасові прикордонні перевірки?

- A. Швеція
- B. Німеччина
- C. Нідерланди
- D. Туреччина

? Питання 7: У якій країні шукачі притулку спочатку реєструються в центральному реєстраційному центрі в Тер Апелі?

- A. Швеція
- B. Німеччина
- C. Нідерланди
- D. Україна

? Питання 8: У якій країні інтеграційну підтримку в основному надають НУО через війну та порушення нормальної роботи держави?

- A. Нідерланди
- B. Україна
- C. Туреччина
- D. Німеччина

? Питання 9: У якій країні біженці можуть законно возз'єднуватися зі своїми сім'ями після отримання визнання?

- A. Швеція
- B. Німеччина
- C. Туреччина
- D. Україна

Funded by
the European Union

? Питання 10: У якій країні більшість шукачів притулку перебувають під тимчасовим захистом, а не мають статусу біженця?

- A. Німеччина
- B. Туреччина
- C. Нідерланди
- D. Швеція

Funded by
the European Union

Е3 – Комікс 4 - Читання й обговорення

Цілі:

С2. Проаналізуйте вплив міграційної політики на мігрантів, приймаючі громади та країни походження.

С3. Визначити кращі практики та виклики у впровадженні міграційної політики.

A1. Обговорити реальні кейси міграційної політики та їхні наслідки.

A2. Оцінити чинники «виштовхування» та «пристосування», що впливають на рішення щодо міграційної політики.

SEL. Розвинути критичне мислення, емпатію та навички міжкультурної комунікації.

Матеріали:

Комікс *“Planet Fly Land”* (Комікс 4) – друковані копії

Робочий аркуш для керованого читання

Підказки для обговорення (наприклад, проблеми з притулком, правовий статус, інтеграція)

РЕАЛІЗАЦІЯ

Крок 1 – Перед читанням (5 хв):

Подумайте, як міграційна політика впливає на людей до того, як вони покинуть свій дім, під час подорожі та після прибуття.

Крок 2 – Читання та аналіз (10 хв):

Прочитайте комікс і використовуйте свій робочий аркуш, щоб проаналізувати, як міграційна політика впливає на життя персонажів.

Крок 3 – Групове обговорення (10 хв):

Обговоріть, як приклади з коміксу пов'язані з реальними міграційними політиками та досвідом людей.

Крок 4 – Рефлексія (5 хв):

Обміркуйте разом у класі: як уряди можуть зробити міграційну політику більш справедливою та гуманною?

Funded by
the European Union

Робочий аркуш для керованого читання

1. Як імміграційна політика Країни Літаючих впливає на життя в цій країні?

2. Як життя іммігрантів впливає в країнах, де імміграція обмежена?

3. Як життя іммігрантів впливає в країнах, де імміграція вільна?

4. Як імміграційна політика функціонує на етапах підготовки до міграції, міграційної подорожі та інтеграції в країні призначення?

5. Які труднощі переживали персонажі коміксу на яких етапах міграції?

6. Яку підтримку отримували персонажі коміксу на яких етапах міграції?

Funded by
the European Union

ЦИФРОВІ КОМІКСИ ПРО МІГРАЦІЮ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

2023-1-TR01-KA220-SCH-000166103

МОДУЛЬ

5

НАМ
ДОВЕЛОСЯ...

Funded by
the European Union

ЗАГАЛЬНИЙ ВИГЛЯД

МОДУЛЬ 5 – НАЗВА ТЕМИ

МЕТА:

- C1. Ви будете використовувати комікси, щоб визначити й перелічити причини та наслідки вимушеної міграції через війну.
- C2. Ви дослідите історичний і сучасний контекст вимушеної міграції, спричиненої війною.
- C3. Ви обговорите ключові виклики, з якими стикаються мігранти, такі як адаптація, інтеграція та психічне здоров'я, використовуючи приклади з коміксів і реальних історій міграції.
- A1. Ви продемонструєте емпатію та розуміння досвіду вимушених мігрантів, беручи участь в обговореннях, аналізуючи комікси та розмірковуючи над емоціями, мотиваціями й труднощами, зображеними у візуальних історіях.
- A2. Ви виявите емпатію до досвіду вимушеної міграції, аналізуючи приклади з Другої світової війни, війн на Балканах, війни в Сирії та вимушеної міграції українців через війну з росією.
- A3. Ви оцінете роль інших країн, що приймають вимушених мігрантів.
- SEL-активність. Ви будете співпрацювати в команді під час групових обговорень і спільних завдань, розвиваючи навички комунікації та командної роботи.

АКТИВНОСТІ:

1. Аналіз коміксу «Вимушена міграція»

- Поділіть комікс на кілька частин і спрогнозуйте розвиток подій.
- Проаналізуйте емоції та труднощі головного героя.
- Обговоріть, що спонукало героя залишити рідний дім і з якими перешкодами він зіткнувся.

2. Розробка власного коміксу на тему: «Шлях мігранта»

- У групах по 5-6 осіб створіть комікс за допомогою онлайн-платформи Pixton на тему: «Перетин кордону: страхи й надії».
- Презентуйте свої комікси, пояснюючи ідею та настрій.
- Обговоріть, що було найскладнішим у роботі над цією темою.

3. Завершення історії «Відкритий фінал»

- Після ознайомлення з фрагментом коміксу, що обривається на кульмінації, запропонуйте власні версії продовження й завершення історії.
- Розділившись на три підгрупи, розробіть один із варіантів розвитку подій: оптимістичний, реалістичний та песимістичний.
- Представник від кожної підгрупи презентуйте розроблений сценарій.

МАТЕРІАЛИ:

- ✓ Розроблені цифрові панелі коміксу на тему: 5 «Вимушена еміграція»
- ✓ Інтернет, комп'ютери/ноутбуки (для створення цифрових коміксів у програмі Pixton)
- ✓ Комп'ютери та проектор (для презентації створених коміксів)

Funded by
the European Union

FLOW

Посилення - Поглиблення розуміння 20 хв.	Аналіз коміксу «Вимушена міграція». Кожна група записує свої припущення щодо можливого продовження історії, а також може вигадати власні сюжетні лінії персонажів. Ця вправа сприятиме розвитку навичок читання візуального тексту, критичного мислення, візуальної грамотності та емпатії.
Розширення - Творче самовираження 40 хв.	Створення власного коміксу на тему «Шлях мігранта» Ви навчитеся працювати в команді, креативно висловлювати ідеї та використовувати цифрові інструменти в Pixton. Ви розвинеєте навички сторітелінгу, критичного мислення та емпатії через аналіз емоційних аспектів теми вимушеного переселення. Завдання сприятиме вдосконаленню навичок презентації шляхом аргументування художніх рішень і обговорення викликів, з якими студенти зіткнулися під час створення коміксу.
Надання повноважень - Встановлення зв'язків 20 хв.	Завершення історії «Відкритий фінал» Ви розвинеєте навички творчого мислення, аналізу та логічної побудови сюжету. Навчитеся працювати в команді, аргументувати свою точку зору та адаптуватися до різних наративних підходів. Це завдання також сприятиме розвитку емоційного інтелекту та здатності оцінювати події з різних позицій.

Funded by
the European Union

Е1 – Аналіз коміксу «Вимушена міграція»

Цілі:

C1. Використати комікси для визначення та переліку причин і наслідків вимушеної міграції через війну.

C2. Дослідити історичний та сучасний контекст вимушеної міграції через війну.

A1. Продемонструвати емпатію та розуміння досвіду вимушених мігрантів, беручи участь в обговореннях, аналізуючи комікси та розмірковуючи над емоціями, мотиваціями та труднощами, зображеними у візуальних історіях.

SEL. Співпрацювати в команді під час групових обговорень і спільних завдань, розвиваючи навички комунікації та командної роботи.

Матеріали:

Цифрові панелі коміксу на тему «Вимушена міграція»

РЕАЛІЗАЦІЯ

Інструкції для вчителя:

1. Сформулюйте ключові поняття: вимушена міграція, біженці, шукачі притулку, приклади з реального життя.
2. Підготуйте комікси в цифровому форматі на тему вимушеної міграції.
3. Підготуйте набір запитань для учнів, щоб вони могли передбачити розвиток сюжету, визначити емоції персонажів та проаналізувати події, труднощі й наслідки їхніх рішень.

Аналіз коміксу

- Розділіть комікс на кілька частин.
- Сформувавши групи по 5–6 осіб, передбачте розвиток подій у кожному із сценаріїв.
- Проаналізуйте емоції та труднощі головних персонажів.
- Обговоріть причини, які змусили їх залишити дім, та перешкоди, з якими вони зіткнулися.
- Порівняйте власні припущення з фактичним розвитком сюжету.

Funded by
the European Union

E2 – Створення власного коміксу на тему: «Шлях мігранта»

Цілі:

Навчити учнів користуватися онлайн-платформою Pixton для створення цифрового контенту.

Сприяти командній співпраці та творчому самовираженню учнів шляхом створення власного коміксу на тему міграції.

Розвивати навички презентації та здатність обговорювати й обґрунтовувати творчі рішення в умовах групової роботи.

Матеріали:

Навчальні матеріали щодо користування онлайн-платформою Pixton.

Доступ до інтернету та комп'ютери/ноутбуки для створення цифрових коміксів у програмі Pixton.

Набір орієнтовних запитань, на які учні мають відповісти під час презентації своїх коміксів.

РЕАЛІЗАЦІЯ

«Створіть власний комікс про міграцію»

За допомогою Pixton або подібної платформи учні створюють міні-комікси на тему «Перетин кордону: страхи та надії».

Ви можете:

- Створити гіпотетичну історію мігранта на основі досліджень, матеріалів уроку або історичних прикладів.
- Уявити вигаданого персонажа і розповісти про його подорож, виклики та емоції.
- Якщо у вас є особистий або сімейний досвід міграції і ви бажаєте його включити, це можна зробити добровільно.

Funded by
the European Union

<https://dicomiproject.eu/wp-content/uploads/2026/05/Comics-5.pdf>

Презентація коміксу:

- Поясніть ідеї та емоційні теми вашого коміксу.
- Обговоріть труднощі у візуальному відтворенні теми.

Відповідайте на такі запитання:

- Чи було важко показати емоції, такі як страх або надія, через міміку чи мову тіла?
- Як ви вирішували, які декорації чи фони використовувати, щоб показати подорож або перетин кордону?
- Чи важко було обрати символи або кольори, які передають почуття або складні ситуації?
- Чи важко було зробити історію одночасно реалістичною та поважною?

Funded by
the European Union

Е3 – Завершення історії «Відкрита кінцівка»

Цілі:

C1. Ви використаєте комікси, щоб визначити та перелічити причини і наслідки вимушеної міграції через війну.

A3. Ви оціните роль інших країн у прийомі вимушених мігрантів.

SEL. Ви будете співпрацювати в команді під час групових обговорень і спільних завдань, розвиваючи навички комунікації та командної роботи.

Матеріали:

Проектор (для демонстрації коміксу та студентських варіантів закінчень)

Папір або цифрові інструменти для створення кількох варіантів закінчень (оптимістичний, реалістичний, песимістичний)

За бажанням: короткий текстовий матеріал про вимушену міграцію (для контексту)

РЕАЛІЗАЦІЯ

1. Поділіться на три групи та призначте кожній тип закінчення: оптимістичний, реалістичний та песимістичний.
2. Розробіть і представте власну версію закінчення, пояснивши:
 - Чому ви обрали саме це закінчення
 - Які емоції або наслідки ви хотіли передати.
3. Обговоріть з одногрупниками, порівняйте закінчення та різні перспективи, які вони відображають.

Funded by
the European Union

ЦИФРОВІ КОМІКСИ ПРО МІГРАЦІЮ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

2023-1-TR01-KA220-SCH-000166103

МОДУЛЬ

6

ДАЛЕКА-
ДАЛЕКА ЗЕМЛЯ

Funded by
the European Union

OVERALL LOOK

MODULE 6 Flower of a Different Garden

50 MIN.

ЦІЛІ:

C1. Ви опишете різні форми інтеграції та поясните, як можна зберегти індивідуальну ідентичність у різноманітній спільноті.

C2. Ви критично проаналізуєте емоційні, соціальні та культурні виміри належності, порівнюючи інклюзивні та ексклюзивні середовища.

C3. Ви оціните роль емпатії та міжкультурного діалогу у створенні інклюзивних суспільств і запропонуєте рішення для подолання соціального виключення.

A1. Ви висловите вдячність за різноманіття та визначите способи підтримки однолітків з різним походженням.

A2. Ви усвідомите, як інклюзія сприяє особистому добробуту та згуртованості групи.

A3. Ви визначите невеликі щоденні дії, які можуть підсилити відчуття належності інших у школі чи громаді.

SEL. Ви продемонструєте емпатію, розмірковуючи над досвідом персонажів коміксу та порівнюючи його з реальними ситуаціями інклюзії та виключення.

ДІЯЛЬНОСТІ:

1. “Почуття належності через призму коміксу” – інтерактивні читацькі кола

Ви читатимете «*Квітку з іншого саду*» у малих групах, кожна з яких працюватиме з власною «лінзою», і створите графіті-стіни.

2. “Спектр належності” – інтеграційний мапінг-челендж

Ви створите візуальні матеріали для *Карт Спектра Належності* та організуєте «галерею» у класі.

3. “Насіння належності” – дизайн особистих дій

Ви напишете власне «насіння належності» для школи чи громади та спільно створите настінний постер «*Сад інклюзії*».

МАТЕРІАЛИ:

- Роздруківки коміксу «*Квітка з іншого саду*»
- Шаблони для візуальних мап спектра приналежності

Funded by
the European Union

- Запитання для обговорення
- Картки у формі насіння для особистих дій
- Зошити або цифрові інструменти (залежно від доступу)
- Фломастери, стікери, матеріали для оформлення постера «Стіна приналежності»

З багачення 15 хв.	Приналежність крізь призму коміксу Використайте історію так, щоб посправжньому відчувати й зрозуміти ідею інтеграції.
Р озширення 20 хв.	Спектр приналежності Придивіться уважно до того, як працює відчуття приналежності — як в реальному житті, так і в історіях — та визначте, що саме робить його таким важливим.
С амовираження 15 хв.	Насіння приналежності Поміркуйте про себе, сплануйте творче діяння, яке ви хочете реалізувати, і визначте, як можете співпрацювати зі своєю спільнотою.

Funded by
the European Union

E1 – «Приналежність крізь призму коміксу» – інтерактивні кола читання

Цілі:

C1: Ви опишете різні форми інтеграції та поясните, як можна зберегти індивідуальну ідентичність у різноманітній спільноті.

A1: Ви висловите повагу до різноманіття та визначите способи підтримки однолітків із різних культурних чи соціальних середовищ.

SEL: Ви продемонструєте емпатію, аналізуючи досвід персонажів у коміксі та пов'язуючи його з реальними ситуаціями включення та виключення. (Соціальна обізнаність).

Матеріали:

Роздруківки коміксу
Текстові маркери (хайлайтери)
Чисті аркуші паперу
Фломастери
Картки з емодзі (опціонально)

Пов'язані цілі:

C1, A1, SEL

Матеріали:

Роздруківки коміксу, текстові маркери (хайлайтери), чисті аркуші паперу, фломастери, картки з емодзі (за бажанням).

РЕАЛІЗАЦІЯ

Кроки вашого проєкту з аналізу коміксу

Будь ласка, приєднайтеся до однокласників для аналізу коміксу **«Квітка з іншого саду»**, щоб дослідити поняття належності та інтеграції.

- 1. Поділіться на малі групи**, і кожній буде призначено певну аналітичну «лінзу»:
 - **Група А:** Моменти включення та виключення.
 - **Група В:** Символи й метафори інтеграції.
 - **Група С:** Емоційні реакції персонажів.
- 2. Прочитайте комікс**, зосереджуючись на своїй лінзі, та визначте ключові моменти, пов'язані з інтеграцією, належністю або виключенням.

Funded by
the European Union

3. **Підсумуйте**, як виглядають належність та інтеграція з точки зору вашої групи, та підготуйте **креативну презентацію** (наприклад, малюнок, графіті з ключових слів, емоційна мапа-емодзі).
4. **Представте свої висновки класу**. Після презентацій обговоріть, як отримані ідеї пов'язані з реальними прикладами включення та виключення у вашій шкільній чи місцевій спільноті.
5. **Завершіть рефлексією** про те, як розуміння різних поглядів допомагає розвивати емпатію та підтримувати різноманіття.

(Друкований шаблон — на наступній сторінці)

втомлений

спантеличений

сумний

наляканий

злий

закоханий

веселый

хворий

Funded by
the European Union

Е2 – «Спектр приналежності» – Візуальна мапа інтеграції

Цілі:

С2: Ви критично проаналізуєте емоційні, соціальні та культурні виміри належності, порівнявши інклюзивні та ексклюзивні середовища.

С3: Ви оціните роль емпатії та міжкультурного діалогу у створенні інклюзивних суспільств і запропонуєте рішення для подолання соціального виключення.

А2: Ви визначите, як інклюзія сприяє особистому благополуччю та згуртованості групи.

А3: Ви зобов'яжетеся робити невеликі повсякденні вчинки, які сприяють відчуттю належності інших у школі чи громаді.

Матеріали:

Шаблон спектра належності (може бути роздрукований або намальований)

Роздруківки коміксу

Наліпки

Картки з прикладами реальних ситуацій (за бажанням)

РЕАЛІЗАЦІЯ

Кроки створення вашої Карти Спектра Належності

1. Об'єднайтеся з однокласниками для ознайомлення з діяльністю: ви будете досліджувати різні рівні соціального досвіду за допомогою «Карти спектра належності» — від повного виключення до справжнього відчуття належності.
2. Розділіться на малі команди та проаналізуйте вибрані моменти (цитати або сцени) з коміксу «*Квітка з іншого саду*». Потім визначте, де кожен момент розташований на спектрі, і коротко поясніть, чому ви обрали саме це місце.
3. Поміркуйте над реальними ситуаціями у вашій школі чи громаді, де люди можуть почуватися:

— виключеними,

Funded by
the European Union

- терпимими,
- включеними,
- або справжньою частиною групи.

Розмістіть ці приклади на своїй карті спектра та обговоріть, чим вони схожі або відрізняються від прикладів у коміксі.

4. Коли ваша карта буде готова, візьміть участь у «галереї» — перегляньте карти інших команд. Задавайте питання або залиште стікери з коментарями та новими ідеями.

5. Обговоріть разом: які фактори переміщують людей уздовж спектра та що ви особисто і ваша спільнота можете зробити, щоб допомогти іншим відчувати сильніше відчуття належності.

Funded by
the European Union

ЕЗ – «Насіння приналежності» – Проєкт особистої дії

Цілі:

A3: Ви зобов'язаетесь виконувати невеликі повсякденні дії, які сприяють відчуттю належності інших у школі чи громаді.

SEL: Ви продемонструєте емпатію, осмислюючи досвід персонажів у коміксі та порівнюючи його з реальними ситуаціями включення та виключення.

(Соціальна обізнаність)

C3: Ви оціните роль емпатії та міжкультурного діалогу у створенні інклюзивних спільнот і запропонуєте рішення для подолання соціального виключення.

Матеріали:

Картки у формі насінин

Класний постер

Кольорові маркери або цифрові інструменти

РЕАЛІЗАЦІЯ

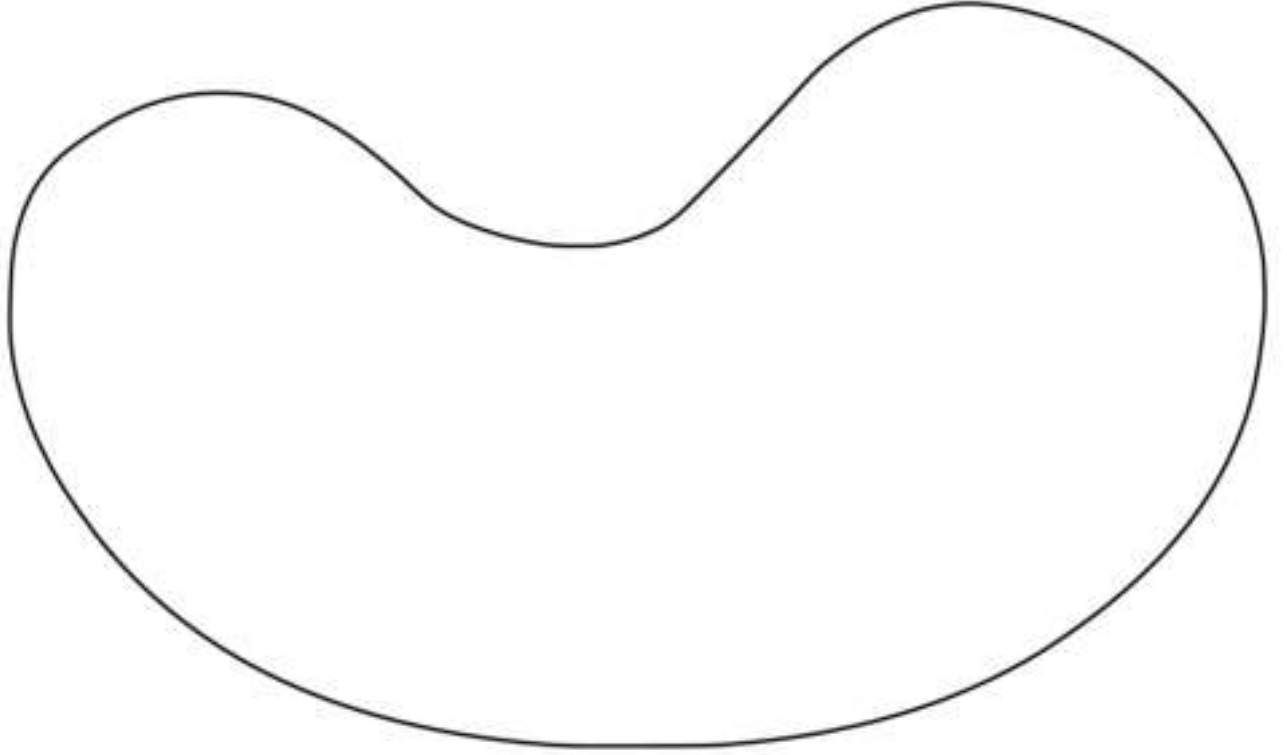
Кроки створення «Саду Інклюзії»

1. Приєднайтеся до однокласників для ознайомлення з діяльністю, розпочавши обговорення запитанням: **«Що ТИ можеш зробити, щоб хтось відчував себе потрібним і включеним?»**
(Пам'ятайте: навіть невеликі дії мають значення!)
2. Візьміть картку у формі насінини, квітки або дерева і **запишіть або намалюйте одну конкретну, реалістичну дію**, яку ви зобов'язуєтеся робити у щоденному шкільному чи громадському житті.
3. Після завершення розмістіть вашу картку на постері **«Сад Інклюзії»**, який символізує нашу спільну відповідальність допомагати іншим відчувати себе частиною спільноти.
4. **За бажанням:** якщо використовуєте цифрові інструменти, креативно відобразіть свою дію (наприклад, підпис у соцмережі, коротке відео, цифровий постер) для презентації класу чи школи.
5. Поділіться своєю «насіниною» з класом і поміркуйте, **як ваша маленька індивідуальна дія сприяє створенню більш інклюзивного середовища.**

(Друковані приклади насінин, дерев і квітів можна знайти на наступних сторінках)

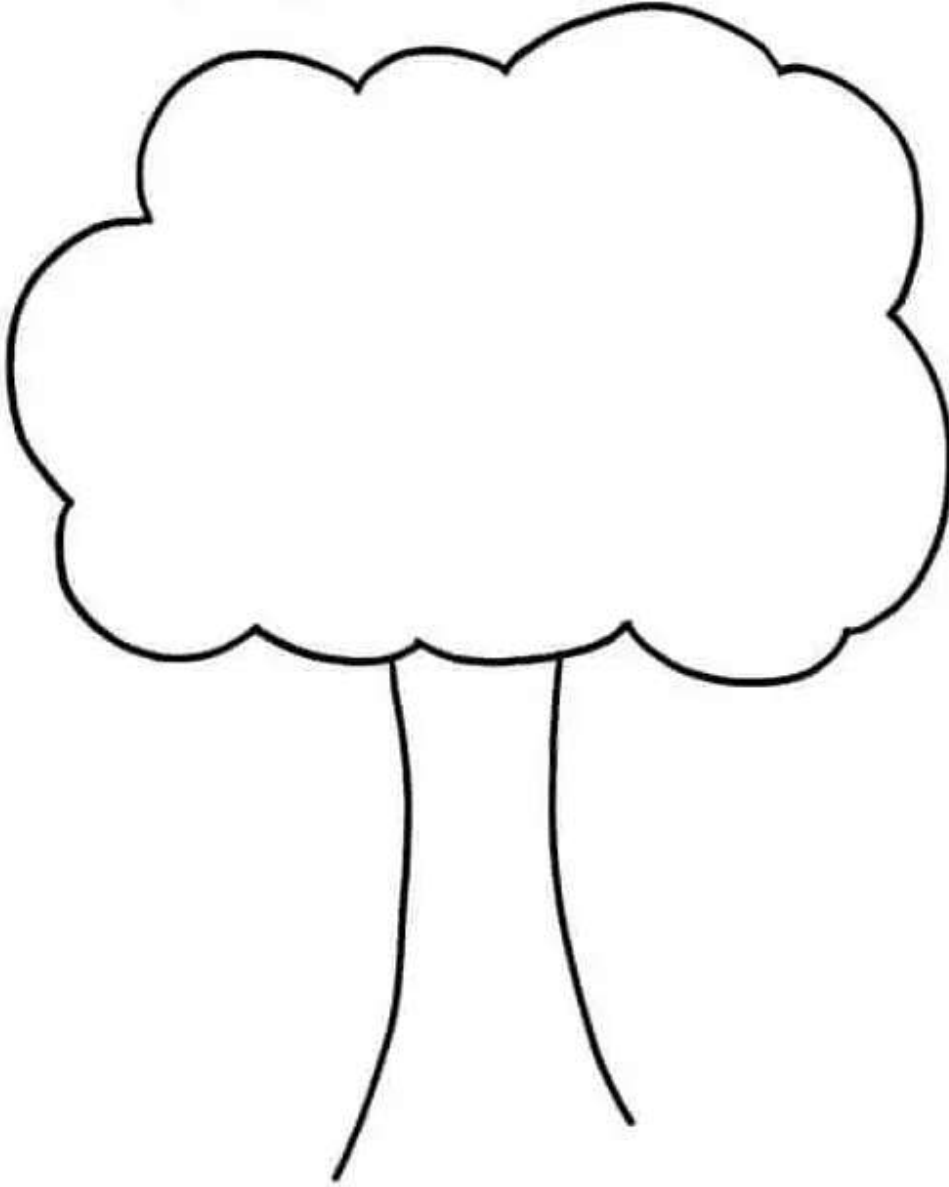

Funded by
the European Union

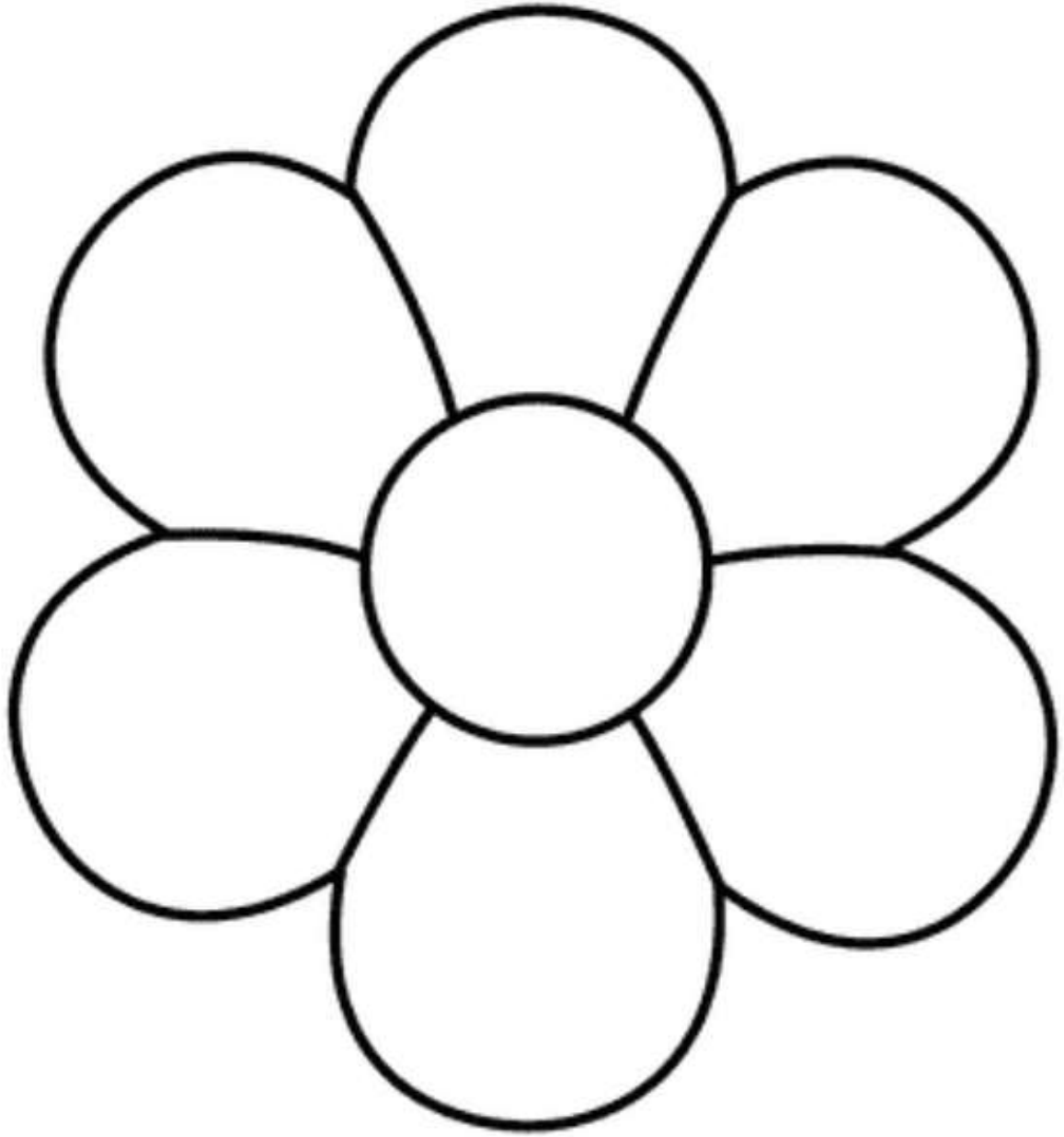

Funded by
the European Union

Funded by
the European Union

Funded by
the European Union

ЦИФРОВІ КОМІКСИ ПРО МІГРАЦІЮ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

2023-1-TR01-KA220-SCH-000166103

МОДУЛЬ

1

ШКОЛА

Funded by
the European Union

OVERALL LOOK

MODULE 7 –AT SCHOOL

40 MIN.

Цілі:

C1: Ви поясните труднощі, з якими стикається новачок при адаптації в соціальній групі.

C2: Ви поясните способи позитивного привітання новачка.

A1: Ви цінуватимете привітне ставлення, коли новачок приєднується до соціальної групи.

SEL1: Ви підвищите усвідомлення власного ставлення до привітності.

SEL2: Ви підвищите соціальну обізнаність щодо труднощів, з якими стикається новачок.

Діяльності:

Рольова гра «Негативне ставлення»

Ви розіграєте запропоновані ситуації в групах, демонструючи негативне ставлення до новачків.

Читання коміксу

Ви читаєте комікс «Привіт...?» і складаєте список негативних та позитивних поведінкових реакцій і ставлення до новачків.

Перегляд рольової гри

Ви перетворюєте свою рольову гру з першої діяльності на позитивну демонстрацію привітного ставлення.

Матеріали:

- Картки для рольової гри
- Картки для оцінювання рольової гри
- Комікс «Привіт...?»
- Робочий аркуш «Привітні ставлення»

Funded by
the European Union

FLOW

З багачення 10 хв.	Рольова гра Ви розіграєте запропоновані ситуації з участю новачка-мігранта.
Р озширення 20 хв.	Читання коміксу Ви читаєте комікс «Привіт...?» і заповнюєте робочий аркуш «Привітні ставлення».
С амовираження 10 хв.	Перегляд рольової гри Ви перетворюєте свою рольову гру на позитивні дії, демонструючи привітне ставлення.

Funded by
the European Union

E1 – Рольова гра «Негативний сценарій»

Цілі:

C1: Ви поясните труднощі, з якими стикається новачок при адаптації в соціальній групі.

SEL1: Ви підвищите усвідомлення власного ставлення до привітності.

SEL2: Ви підвищите соціальну обізнаність щодо труднощів, з якими стикається новачок.

РЕАЛІЗАЦІЯ

1. Будь ласка, дотримуйтесь інструкцій вашого вчителя.
2. Ви граєте у рольову гру. Сформуйте групи по 4 особи (або більше, якщо вчитель дозволить). Кожна група обирає назву.
3. Кожна група отримує картку для рольової гри. Підготуйтеся до презентації своєї рольової гри перед класом. На підготовку дається 3 хвилини, можна імпровізувати.
4. Коли будете готові, продемонструйте свою гру перед класом.
5. Оцініть виступ інших груп за рольовою грою.
6. Зберіть оцінки всіх груп.

Картки рольових ігор

 1. Молода дівчина хоче приєднатися до команди з плавання, але тренер каже їй, що вона недостатньо сильна, щоб плавати на довгі дистанції. Він додає: «Чому б тобі не піти додому і не погратися зі своїми Барбі?»	 2. Підліток вирішує займатися джазовими танцями. Коли він приходить до танцювальної школи, вчитель сміється й каже: «Чому ти не граєш у футбол, як усі хлопці?»
 3. Дівчинка розповідає подрузі, що її тато доглядає за маленькою сестричкою, поки мама працює. Подруга дивується і каже: «Це дивно! Тати не повинні доглядати за немовлятами — це справа мам!»	 4. Грецько-австралійську дівчинку не запросили на вечірку з ночівлею. Подруга пояснює: «Моя мама каже, що греки не дозволяють своїм дітям ночувати у друзів».
 5. Сором'язлива дівчинка хоче приєднатися до гри у волейбол. Одна з учасниць каже: «Ти навіть не вмієш кидати м'яч! Не можна!»	 6. Низький на зріст хлопець хоче вступити до шкільного баскетбольного клубу. Він звертається до друзів із клубу за порадою. Один з них каже: «Ти навіть не дістаєш до кільця! Облиш це!»
 7. Дівчинка підходить до однокласників, які розмовляють у коридорі. Вона чує, як хтось каже: «Я обожнюю ці “Cereals” (пластівці)». Вона радісно додає: «Я теж! “Serials” — це чудовий серіал!»	 8. Хлопець-мігрант бачить у соцмережах фото друзів біля моря, як вони веселяться й плавають. Його не запросили. Наступного дня він каже: «Бачив, як класно ви відпочивали. Шкода, що мене не було з вами».
 9. Дівчинка-мігрантка розповідає подругам, що вміє добре готувати. Вони починають насміхатися: «Ти не надто мала для того, щоб готувати?»	 10. Підліток вперше грає з друзями у футбол. Він дуже хвилюється. Один із друзів пасує йому м'яч, і в нього є шанс забити, але він промахується. Друзі кричать: «Ні! Виходь з гри!»

Funded by
the European Union

Картки для оцінювання ролевих ігор

Назва групи, яка презентує: Креативність: Повідомлення: Рольова гра:	Назва групи, яка презентує: Креативність: Повідомлення: Рольова гра:
Назва групи, яка презентує: Креативність: Повідомлення: Рольова гра:	Назва групи, яка презентує: Креативність: Повідомлення: Рольова гра:
Назва групи, яка презентує: Креативність: Повідомлення: Рольова гра:	Назва групи, яка презентує: Креативність: Повідомлення: Рольова гра:

Е2 – Читання коміксу

Цілі:

С1: Ви поясните труднощі, з якими стикається новачок при адаптації в соціальній групі.

С2: Ви поясните способи позитивного привітання новачка.

А1: Ви будете цінувати привітне ставлення, коли новачок приєднується до соціальної групи.

Матеріали:

Роздаткові матеріали коміксу «Привіт...?»

Робочий аркуш «Привітні ставлення»

1. Ваш учитель роздасть комікс та робочі аркуші. Якщо у вас є технічні пристрої, ви можете прочитати комікс на комп'ютері, використовуючи QR-код або посилання нижче:

<https://share.pixton.com/r8j4frd>

1. Попросіть учнів спочатку прочитати до 6-го кадру і поставте питання: «Що, на вашу думку, станеться далі?». Нехай учні запишуть свої припущення у робочі аркуші. Учні мають навести приклади негативного ставлення до новачків.

2. Потім попросіть прочитати до 21-го кадру (кінець другої сторінки) та заповнити робочий аркуш «Привітне ставлення». Після завершення роботи з аркушем знову запитайте: «Що, на вашу думку, станеться далі?» і нехай запишуть відповідь у робочому аркуші.

3. Після того, як учні напишуть і поділяться своїми прикладами, попросіть їх прочитати решту коміксу та доповнити робочий аркуш.

4. Відскануйте заповнені аркуші та завантажте їх сюди [сюди](#).

Funded by
the European Union

Е3 – Рольова гра з переглядом

Цілі:

C2: Ви поясните способи позитивного привітання новачка.

A1: Ви будете цінувати привітне ставлення, коли новачок приєднується до соціальної групи.

SEL1: Ви підвищите усвідомлення власного ставлення до привітності.

SEL2: Ви підвищите соціальну обізнаність щодо труднощів, з якими стикається новачок.

Матеріали:

Картки для рольових ігор
Картки для оцінювання рольових ігор

1. Будь ласка, поверніться до своїх груп з першої активності та візьміть картки для рольової гри.
2. Візьміть нові картки для оцінювання рольової гри, які роздасть ваш учитель.
3. Переверніть історії на картках та продемонструйте коротку рольову гру, засновану на позитивних діях щодо новачків та відмінностей.
4. Кожна група виконає свою рольову гру, а інші групи оцінять її. Найкраща група буде визначена за оцінками.
5. Вітаємо з вашими зусиллями та виступами! Будь ласка, оберіть найвищу оцінену групу та привітайте її.
6. Заповніть рефлексійні картки.

Funded by
the European Union

Картки для оцінювання ролевих ігор

Назва групи, яка презентує: Креативність: Повідомлення: Рольова гра:	Назва групи, яка презентує: Креативність: Повідомлення: Рольова гра:
Назва групи, яка презентує: Креативність: Повідомлення: Рольова гра:	Назва групи, яка презентує: Креативність: Повідомлення: Рольова гра:
Назва групи, яка презентує: Креативність: Повідомлення: Рольова гра:	Назва групи, яка презентує: Креативність: Повідомлення: Рольова гра:

Funded by
the European Union

Рефлексійні картки

Сьогодні дізнався(лася)..... я Я усвідомив(ла), що Відтепер спробую..... я	Сьогодні дізнався(лася)..... я Я усвідомив(ла), що Відтепер спробую..... я
Сьогодні дізнався(лася)..... я Я усвідомив(ла), що Відтепер спробую..... я	Сьогодні дізнався(лася)..... я Я усвідомив(ла), що Відтепер спробую..... я
Сьогодні дізнався(лася)..... я Я усвідомив(ла), що Відтепер спробую..... я	Сьогодні дізнався(лася)..... я Я усвідомив(ла), що Відтепер спробую..... я
Сьогодні дізнався(лася)..... я Я усвідомив(ла), що Відтепер спробую..... я	Сьогодні дізнався(лася)..... я Я усвідомив(ла), що Відтепер спробую..... я

Funded by
the European Union

Funded by
the European Union

ЦИФРОВІ КОМІКСИ ПРО МІГРАЦІЮ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

2023-1-TR01-KA220-SCH-000166103

МОДУЛЬ

8

НІКОЛИ НЕ
ЗНАЄШ

Funded by
the European Union

OVERALL LOOK

MODULE 8 – YOU NEVER KNOW

40 MIN.

ЦІЛІ:

- C1.** Ви поясните розвиток, започаткований мігрантами.
C2. Ви поясните взаємозв'язок між розвитком і міграцією.
C3. Ви проаналізуєте вплив міграції на розвиток на особистісному рівні.
C4. Ви проаналізуєте вплив міграції на розвиток на рівні суспільства/країни.
A1. Ви цінуватимете різноманітність походження людей.
A2. Ви запропонуєте план соціальної згуртованості для міграції в науковому контексті.
SEL. Ви визнаєте сильні сторони іммігрантів (соціальна обізнаність).

АКТИВНОСТІ:

1. **Хто** **вони?**
Ви дослідите відомих біженців і обговорите їх внесок.
2. **Діаграма** **міграції** **Венна**
Ви прочитаєте комікс «Різні напрямки» і створите Вен-діаграму про різні контексти міграції.
3. **Промова археолога**
Ви напишете коротку історію подорожі Карла до Єгипту та промову батька Карла.

МАТЕРІАЛИ:

- Дошка
- Папір / Зошити
- Олівці
- Кольорові олівці
- Роздруківки з історіями відомих біженців
- Комікс 8 – «Різні напрямки»

Funded by
the European Union

FLOW

Збагачення 5 хв.	Хто вони? Ви познайомитеся з науковцями, співаками та митцями, які є мігрантами.
Розширення 20 хв.	Міграційний Венн Ви створите діаграму Венна про різні контексти міграції.
Самовираження 15 хв.	Промова археолога Ви напишете коротку історію про подорож Карла до Єгипту.

Funded by
the European Union

E1 – Хто вони?

Цілі:

C1. Ви поясните розвиток, започаткований мігрантами.

A1. Ви цінуватимете різноманітність походження людей.

SEL. Ви усвідомите сильні сторони мігрантів (соціальна обізнаність).

Матеріали:

Робочий аркуш «Хто це?»

РЕАЛІЗАЦІЯ

1. **Будь ласка, дотримуйтесь інструкцій учителя. Ви гратимете в гру-відгадування.**

Кожен учень отримає три картки, подані нижче. Учень А зачитує короткий опис, а Учень В має відгадати, про кого йдеться.

Коли Учень А закінчить, Учень В зачитує свої картки.

2. Коли гра «Відгадай» завершиться, виконайте інструкції вашого вчителя щодо обговорення того, що актуальні та потенційні вигоди еміграції для країн походження часто недооцінюються.

Мігранти надсилають грошові перекази або інвестують у бізнес; багато хто повертається з новим людським, соціальним та фінансовим капіталом, що стимулює місцеву економіку та створює нову торгівлю.

3. Ви можете проаналізувати діаграму наведена на наступних сторінках.

Funded by
the European Union

Аркуш для роботи «Хто це?»

Народився на півдні Нідерландів. Потім переїхав до Лондона і Парижа. Відомий як художник, який створював автопортрети.

Вінсент Ван Гог

Народився в Нігерії. Після втрати сім'ї через релігійні конфлікти переїхав до Великої Британії. Футболіст, який грав за клуби, як-от Кристал Пелес, Челсі, а нині — Інтер Мілан (Італія).

Віктор Мозес

Народилася в Німеччині. Її родина була єврейською, зазнала переслідувань за часів нацистського режиму і переїхала до Лондона. Відома письменниця дитячих книг.

Джудіт Керр, «Тигр, що прийшов на чай»

Народився в Занзібарі. Після революції 1964 року в Занзібарі його сім'я переїхала до Англії. Відомий співак відомого гурту Queen.

Фредді Мерк'юрі

Народився в Росії в родині польських євреїв. Переїхав до Англії, у Лідс. Підприємець, засновник одного з відомих міжнародних брендів моди.

Майкл Маркс

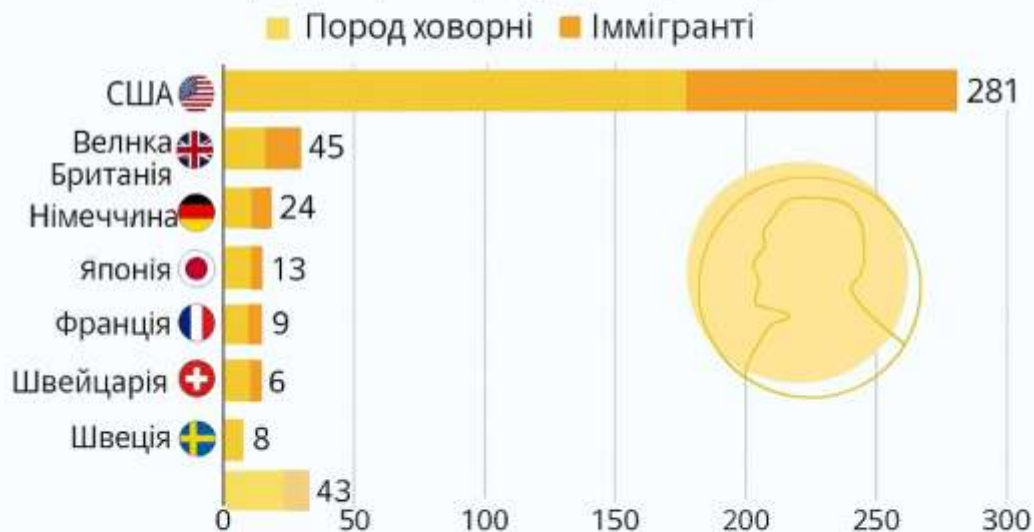
Народилася в Пріштині, Югославія (тепер Косово) в албанській родині. Родина покинула Косово з політичних причин і переїхала до Лондона в 1991 році, коли Ора була немовлям.

Ріма Ора

Ілюстрація 1. Робочий аркуш «Хто це?»

Велика Частка Іммігрантів Серед Лауреатів Нобелівської Премії з Наук

Коль лауреатів Нобелівських премій на фізику, медицину
і економіку за місцем народження (1969–)

* станом на 8 жовтня 2020, імміграційний статус визначено за місцем народження та на час перемоги

Станом на жовтень 2020

statista

Ілюстрація 2. Нобелівська премія та міграція
(<https://cdn.statcdn.com/Infographic/images/normal/19646.jpeg>)

Funded by
the European Union

Е2 – Діаграма міграції Венна

Мета:

C2. Ви поясните взаємозв'язок між розвитком та міграцією.

C3. Ви проаналізуєте взаємозв'язок між міграцією та розвитком на особистому рівні.

C4. Ви проаналізуєте взаємозв'язок між міграцією та розвитком на рівні суспільства/країни.

A1. Ви оціните різноманіття походження людей.

SBL. Ви усвідомите сильні сторони іммігрантів (соціальна обізнаність).

Матеріали:

Комікс 8 – «Різні напрямки»

Аркуш із діаграмою Венна

РЕАЛІЗАЦІЯ

1. Будь ласка, візьміть аркуш для діаграми Венна, який роздасть ваш учитель. Ви прочитаєте комікси та заповните діаграму Венна, зазначивши переваги для мігрантів, місцевих спільнот та країни.
2. а. У класах із цифровими пристроями можна скористатися цим посиланням або QR-кодом:

<https://share.pixton.com/r9laoid>

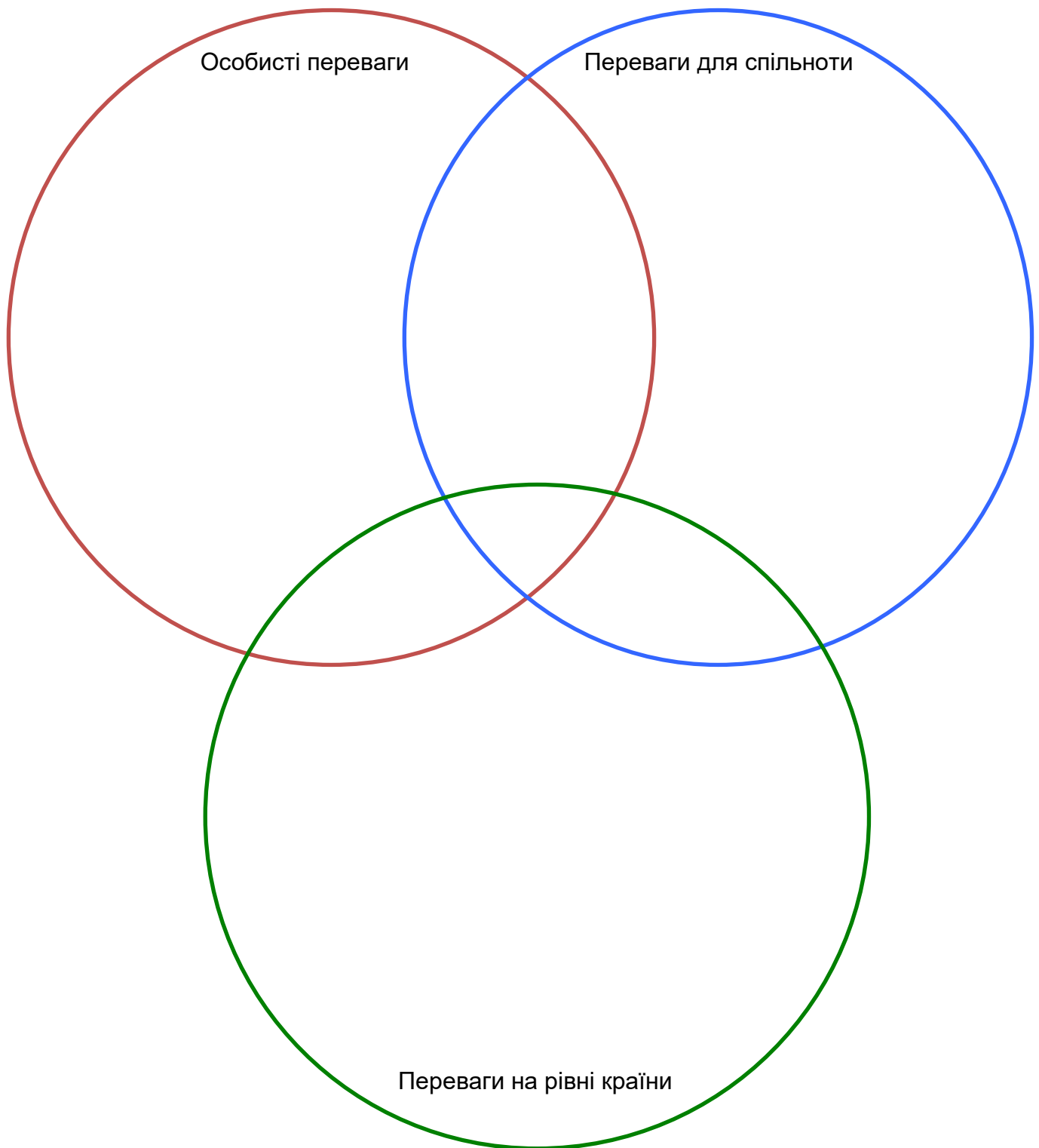
- б. У традиційних класах використайте друкований варіант коміксу 8 «Different Directions».
3. Прочитайте індивідуально та попрацюйте в парах, щоб заповнити діаграми Венна.
4. Коли закінчите, будь ласка, поясніть свої діаграми Венна.
5. Повісьте діаграми Венна на дошку в класі.
6. Скануйте або сфотографуйте діаграми учнів і завантажте їх [сюди](#).

Funded by
the European Union

Робочий аркуш для діаграми Венна:

Funded by
the European Union

Е3 – Промова археолога

Цілі:

- C2. Ви поясните взаємозв'язок між розвитком та міграцією.
- A1. Ви цінуватимете різноманітність походження людей.
- A2. Ви запропонуєте план соціальної згуртованості для міграції у науці.
- SBL. Ви усвідомите сильні сторони мігрантів (соціальна обізнаність).

Матеріали:

Зошит і олівець

РЕАЛІЗАЦІЯ

1. Карл та його сім'я вирушають до Єгипту. Продовжіть історію на робочому аркуші.
2. Використайте переваги, які ви зазначили у діаграмі Венна під час попередньої діяльності.
3. Після завершення прочитайте свої історії.
4. Відскануйте або сфотографуйте історії учнів та завантажте їх [сюди](#).

Funded by
the European Union

Археологічна промова – Робочий листок

[illegible]

На пресконференції пан Доуї (батько Карла) зазначив:

[illegible]

Funded by
the European Union

ЦИФРОВІ КОМІКСИ ПРО МІГРАЦІЮ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

2023-1-TR01-KA220-SCH-000166103

МОДУЛЬ

9

КІЛЬКА РЕЧЕЙ

Funded by
the European Union

OVERALL LOOK

MODULE 9 – MULTIPLE BELONGINGS 40 MIN.

META:

- C1. Ви зможете пояснити цінність відмінностей.
- C2. Ви поясните труднощі, з якими стикаються мігранти через належність до кількох культур.
- A1. Ви усвідомите, наскільки складно адаптуватися до нової культури.
- A2. Ви будете цінувати різні риси та характеристики людей.
- SEL1. Ви підвищите усвідомлення власних відмінностей.
- SEL2. Ви покращите навички взаємодії та співпраці через роботу в парах.

ДІЯЛЬНІСТЬ:

Я – інший

Ви запишете свої унікальні або особливі риси та помістите їх у банку.

Читання коміксу

Ви прочитаєте комікс «Хто я?» і зіграєте у гру «Керований м'яч для читання».

Множинні «Я»

Ви витягнете карту з банки та напишете історію, пов'язану з нею.

МАТЕРІАЛИ:

Картки для рольових ігор

Оцінкові картки для рольових ігор

Комікс – «Привіт...?»

Робочий лист «Вітальні ставлення»

Funded by
the European Union

FLOW

Збагачення 10 хв.	Я — інший Ви запишете свої унікальні або особливі риси на картках і покладете їх у банку. .
Розширення 20 хв.	Читання коміксу Учні прочитають комікс «Хто я?» та пограють у гру з м'ячиком для спрямованого читання.
Самовираження 10 хв.	Множинні «Я» Ви прочитаєте комікс «Хто я?» та пограєте у гру «Кероване читання з м'ячем».

Funded by
the European Union

Е1 – Я інший

Цілі:

С1. Ви зможете пояснити цінність різниць.

А2. Ви будете цінувати різні риси та характеристики.

SEL1. Ви підвищите усвідомлення власних особливостей і відмінностей.

Матеріали:

Кольорові картки

Банка

РЕАЛІЗАЦІЯ

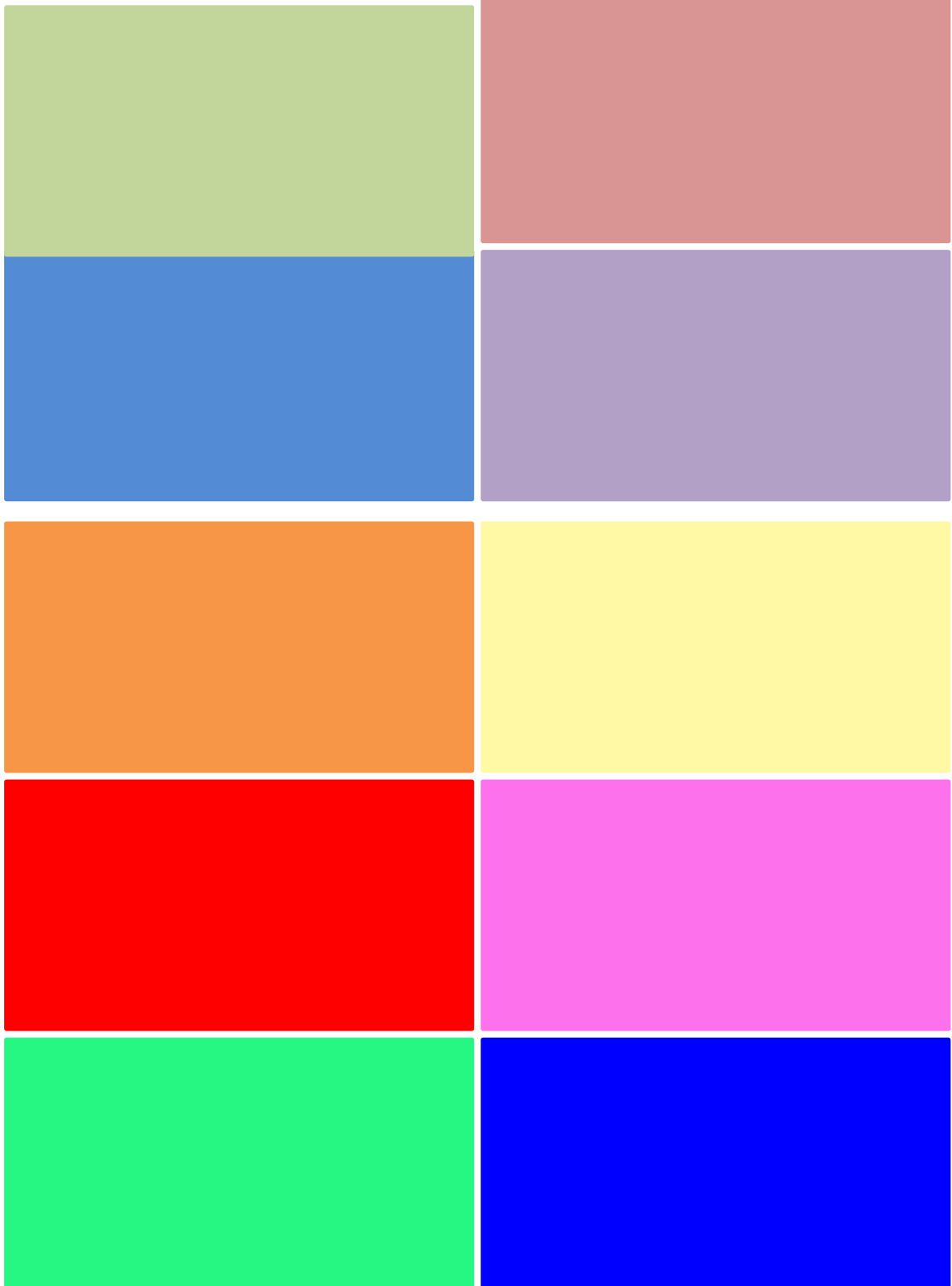
1. Будь ласка, дотримуйтесь інструкцій учителя. У цій діяльності ви зосередитеся на відмінностях.
2. Отримайте від учителя кольорові картки та відповідайте на запитання: «Чим ви відрізняєтесь від інших?»
3. Запишіть свої відповіді на картках і не діліться ними з друзями.
4. Складіть картки та покладіть їх у банку, яку приніс учитель.

Funded by
the European Union

Кольорові картки

Funded by
the European Union

Е2 – Читання коміксів

Цілі:

С1. Ви зможете пояснити цінність відмінностей.

С2. Ви поясните труднощі, з якими стикаються мігранти через наявність кількох культурних ідентичностей.

А1. Ви усвідомите, наскільки важко адаптуватися до нової культури.

А2. Ви оціните різні особисті та культурні риси.

Матеріали:

Комікс «Хто я?» (друковані примірники)

М'який м'яч

РЕАЛІЗАЦІЯ

1. Будь ласка, отримайте комікс «Хто я?». Якщо у вас є технічні пристрої, ви можете переглянути комікс на комп'ютері за допомогою QR-коду або посилання нижче:

<https://share.pixton.com/r8jwzif>

2. Будь ласка, прочитайте комікс і підготуйтеся до питань для гри «Гайдед Рідінг Бол».

3. У цій грі ви будете ставити одне одному питання та кидати м'яч. Той, хто спіймає м'яч, відповідає на запитання. Після правильної відповіді він/вона ставить нове питання і кидає м'яч іншому учаснику. Кожен має 3 спроби дати правильну відповідь.

4. Будь ласка, звертайте увагу на тему множинної приналежності під час підготовки питань.

5. Після завершення читання коміксу ви можете почати гру з першого питання, яке поставить ваш учитель.

Funded by
the European Union

Е3 – «Багато Я»

Цілі:

C1. Під час гри «Guided Reading Ball» учні зможуть пояснити цінність відмінностей.

A1. Під час гри «Guided Reading Ball» учні усвідомлять, наскільки важко адаптуватися до нової культури.

A2. Під час гри «Guided Reading Ball» учні оцінять різні особисті та культурні риси.

SEL1. Під час гри «Guided Reading Ball» учні підвищать власну усвідомленість щодо відмінностей.

SEL2. Під час гри «Guided Reading Ball» учні покращать свої комунікативні навички через роботу в парах.

Матеріали:

Зошити або аркуші паперу

РЕАЛІЗАЦІЯ

1. Будь ласка, сідайте в пари та візьміть по дві картки з баночки.
2. Ви будете писати про персонажа, який має атрибути, які ви обрали з баночки. Персонаж переїхав до нового місця разом із сім'єю. Він/вона стикається з труднощами через два обрані вами атрибути. Один з атрибутів буде показувати, як персонаж поводить себе вдома, а інший – як поводить себе в школі. Ви маєте описати досвід та почуття персонажа вдома та в школі.
3. Будь ласка, напишіть коротку історію про обраного персонажа. Цей персонаж переживає труднощі вдома та в школі через наявність різних/особливих атрибутів.
4. Після завершення історій заповніть картки для рефлексії та завантажте свої відповіді [ТУТ](#).

Funded by
the European Union

Картки для рефлексії

Сьогодні Я дізнався/дізналася... Я усвідомив/усвідомила, що... Відтепер я намагатимусь... 	Сьогодні Я дізнався/дізналася... Я усвідомив/усвідомила, що... Відтепер я намагатимусь...
Сьогодні Я дізнався/дізналася... Я усвідомив/усвідомила, що... Відтепер я намагатимусь... 	Сьогодні Я дізнався/дізналася... Я усвідомив/усвідомила, що... Відтепер я намагатимусь...
Сьогодні Я дізнався/дізналася... Я усвідомив/усвідомила, що... Відтепер я намагатимусь... 	Сьогодні Я дізнався/дізналася... Я усвідомив/усвідомила, що... Відтепер я намагатимусь...
Сьогодні Я дізнався/дізналася... Я усвідомив/усвідомила, що... Відтепер я намагатимусь... 	Сьогодні Я дізнався/дізналася... Я усвідомив/усвідомила, що... Відтепер я намагатимусь...

Funded by
the European Union

ЦИФРОВІ КОМІКСИ ПРО МІГРАЦІЮ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

2023-1-TR01-KA220-SCH-000166103

МОДУЛЬ

10

А ЯК ЩОДО
ПРИРОДИ

Funded by
the European Union

OVERALL LOOK

MODULE 10 – WHAT ABOUT NATURE? 80 MIN.

ЦІЛІ:

- C1.** Ви зможете визначати й пояснювати видимі екологічні ознаки, причини та наслідки змін клімату, використовуючи візуальні джерела.
- C2.** Ви застосуєте аналітичне мислення для розрахунку та інтерпретації власного вуглецевого сліду на основі числових даних.
- C3.** Ви використаєте творче й критичне мислення для прогнозування та завершення розповіді на основі цифрового коміксу.
- C4.** Ви оціните і проаналізуєте відмінності між власним передбаченням та оригінальною розповіддю, щоб поглибити інтерпретативне мислення.
- C5.** Синтезувати попередні знання для створення переконливого листа або пісні з пропозиціями щодо вирішення проблем змін клімату.
- A1.** Розвинути емпатію до постраждалих громад і навколишнього середовища через ознайомлення з реальними прикладами впливу змін клімату.
- A2.** Усвідомити особисту та колективну відповідальність за сталий розвиток довкілля.
- A3.** Ви зможете виразити свою особисту готовність до дій щодо кліматичних змін через творчі й ціннісні форми висловлення.
- SEL1.** Практикувати активне слухання й поважний діалог під час групових обговорень.
- SEL2.** Практика участі у спільному вирішенні проблем та прийнятті групових рішень.
- SEL3.** Підвищити соціальну обізнаність і емпатію завдяки співпраці та рефлексії.
- SEL4.** Демонстрація впевненості у собі та відповідальну публічну комунікацію під час представлення власних напрацювань.

АКТИВНОСТІ:

- 1. Що ми бачимо, що спричиняємо**
Ви проаналізуєте реальні фотографії, щоб визначити видимі наслідки зміни клімату, а також розрахуєте свій особистий вуглецевий слід, щоб усвідомити свій вплив на довкілля.
- 2. Голоси в бурі: передбачаючи кліматичну історію**
Ви спільно завершите й проаналізуєте цифровий комікс, передбачивши репліки персонажів, а потім порівняєте свою версію з оригіналом, щоб дослідити екологічні розповіді та різні погляди на проблему.
- 3. Грати — значить діяти: творчий заклик до змін**
Ви створите та представите переконливий лист або пісню, у яких висловіте свою особисту відданість захисту довкілля та запропонуєте реалістичні рішення для подолання зміни клімату.

Funded by
the European Union

МАТЕРІАЛИ:

Візуальні та презентаційні матеріали

- Надруковані фотографії, що демонструють наслідки зміни клімату (наприклад, танення льодовиків, посухи, лісові пожежі, повені) — можна також демонструвати в цифровому форматі.
- Проектор або набір роздрукованих фотографій (якщо проектора немає, підготуйте великоформатні фото).
- Дошка (маркерами або крейдою) для загального обговорення та підсумків щодо вуглецевого сліду.

Роздаткові матеріали та робочі аркуші для учнів

- **Чек-лист вуглецевого сліду** — друкований аркуш з 10 пунктами для самостійного заповнення.
- **Шаблони коміксів:**
 - *Версія 1:* перша половина коміксу з вписаними діалогами, друга — з порожніми репліками для учнів.
 - *Версія 2:* повна версія коміксу з завершеним текстом для подальшого аналізу й порівняння.
- **Шаблони для творчого письма:**
 - Розліновані аркуші для написання листа або пісні.
 - За бажанням — допоміжний шаблон зі структурою листа або куплетів і приспіву.
- **Форма для зворотного зв'язку від однокласників** — простий друкований аркуш для коментарів щодо зрозумілості, креативності та запропонованих рішень.

Канцелярське приладдя

- Ручки та олівці
- Кольорові олівці або воскові крейди (необов'язково — для роботи з коміксами або творчих завдань)
- Гумки, стругачки

Матеріали для групової роботи

- Аркуші формату А3 або А4 (для мозкових штурмів, створення коміксів або візуалізації даних про вуглецевий слід)
- Підкладки або тверді поверхні (у разі відсутності парт для письма в групах)

Funded by
the European Union

FLOW

Збагачення 25 хв.	Що ми бачимо — що ми спричиняємо <i>Ви проаналізуєте реальні фотографії, щоб визначити видимі наслідки зміни клімату, а також розрахуєте свій особистий вуглецевий слід, щоб усвідомити власний вплив на довкілля.</i>
Розширення 30 хв.	Голоси в бурі: передбачаючи кліматичну історію <i>Ви спільно доповните й проаналізуєте цифровий комікс, передбачивши діалоги, а потім порівняєте свою версію з оригіналом, щоб дослідити екологічні наративи та різні погляди на проблему.</i>
Самовираження 35 хв.	Діяти і говорити: креативні заклики до змін <i>Ви створите й представите переконливого листа або пісню, у яких висловите свою особисту відданість захисту довкілля та запропонуєте реалістичні рішення щодо подолання змін клімату.</i>

Funded by
the European Union

Е1 – Що ми бачимо — що ми спричиняємо

Цілі:

C1. Визначити і пояснити видимі екологічні показники, причини та наслідки зміни клімату, використовуючи візуальні джерела.

C2. Застосувати аналітичне мислення для розрахунку та інтерпретації свого особистого вуглецевого сліду, використовуючи числові дані.

A1. Розвинути емпатію до постраждалих спільнот і природних середовищ, ознайомившись із реальними наслідками зміни клімату.

A2. Усвідомити особисту та колективну відповідальність за екологічну сталість.

SEL1. Практикувати активне слухання й поважний діалог під час групових обговорень.

SEL2. Брати участь у спільному розв'язанні проблем і колективному прийнятті рішень.

Матеріали:

Друковані реальні фотографії змін клімату (танення льодовиків, посуха, лісові пожежі тощо)

Пректор або великі друковані зображення (за потреби)

Дошка (біла чи класична) та маркери/крейда для обговорення і підсумків

Чек-лист «Вуглецевий слід» (друкований аркуш з 10 пунктами способу життя)

Ручки або олівці

Лінійований папір або зошити для нотаток чи рефлексії

Опціонально: аркуші формату А3 для підсумовування середнього класного вуглецевого сліду

Funded by
the European Union

РЕАЛІЗАЦІЯ

Діяльність “Що ти бачиш?”

Вступ (1 хвилина)

1. Ми почнемо з перегляду 3–4 яскравих реальних фотографій, які показують наслідки зміни клімату в різних частинах світу.
2. Під час перегляду кожного зображення ми обговоримо в класі або в малих групах:
 - «Що ти бачиш?»
 - «Що, на твою думку, могло це спричинити?»
 - «Хто або що постраждало через це?»

Разом ми пов'яжемо ці зображення з реальними причинами та наслідками змін у довкіллі.

“Контрольний список вуглецевого сліду” (15 хвилин)

1. Тепер подивимось на наші власні звички. Кожен із вас отримає **«Контрольний список вуглецевого сліду»**. Це **не тест**, а спосіб замислитися над тим, як наші щоденні дії впливають на планету.
2. Ми швидко пояснимо систему оцінювання:
1 бал = низький вплив,
3 бали = високий вплив.
3. У вас буде близько **7 хвилин**, щоб самостійно заповнити 10 пунктів чек-листа. Просто оберіть і обведіть варіант, який найкраще описує вашу звичку.
4. Після цього підрахуйте свої бали, щоб дізнатися свій **загальний результат**.
5. Далі кілька учнів-добровольців зможуть поділитися своїм результатом або однією звичкою, яка їх здивувала. Можемо навіть поррахувати **середній бал класу**.
6. Завершимо обговоренням запитання:
«Який один маленький крок ти можеш зробити, щоб зменшити свій вуглецевий слід?»

Funded by
the European Union

[Посилання](#)

[Посилання](#)

[Посилання](#)

[Посилання](#)

Funded by
the European Union

Чек-лист Вуглецевого Сліду

Інструкції для учнів: Прочитайте кожен пункт і оберіть варіант, який найкраще описує вашу звичку. Обведіть або позначте вашу відповідь. В кінці підрахуйте загальну кількість балів, щоб дізнатися приблизний розмір вашого вуглецевого сліду.

#	Пункт	Низький вплив (1 бал)	Середній вплив (2 бали)	Високий вплив (3 бали)
1	Транспорт до школи	Я ходжу пішки або їжджу на велосипеді	Користуюсь громадським транспортом	Приїжджаю на приватній машині/мотоциклі
2	Використання електроенергії	Ми вимикаємо світло/пристрої, коли не користуємось	Іноді забуваємо	Часто залишаємо світло/пристрої увімкненими
3	Використання води	Я приймаю короткі душі та не марную воду	Іноді стараюсь економити	Довго приймаю душ / використовую багато води
4	Харчові звички	Переважно рослинна їжа	Мікс м'яса та рослинної їжі	Їм м'ясо щодня (особливо червоне м'ясо)
5	Використання пластику	Уникаю одноразового пластику	Використовую іноді	Часто використовую одноразовий пластик
6	Звички у виборі одягу	Купую одяг вживаний або рідко купую новий	Іноді купую новий одяг	Часто купую одяг
7	Управління відходами	Регулярно сортуємо та компостуємо	Сортуємо дещо	Рідко сортуємо або переробляємо
8	Цифрова поведінка	Обмежую час перед екраном і відключаю пристрої	Помірне використання	Довгий час перед екраном, пристрої

Funded by
the European Union

				завжди підключені
9	Опалення/охладження вдома	Рідко використовую опалення чи кондиціонер	Використовую помірно	Вмикаю опалення/кондиціонер щодня
10	Звички подорожей (за останній рік)	Без польотів або довгих поїздок на авто	1–2 короткі поїздки	Багато польотів або довгі поїздки на авто

Підрахунок балів

10–15 балів: ● Низький вуглецевий слід – Ви робите чудову роботу!

16–22 бали: ● Середній вуглецевий слід – Є можливість для покращення.

23–30 балів: ● Високий вуглецевий слід – Невеликі зміни можуть принести великий результат!

Funded by
the European Union

E2 – Голоси у шторм: передбачення історії клімату

Цілі:

C3. Використати креативне та критичне мислення, щоб припустити та створити можливі діалоги для завершення візуального наративу.

C4. Порівняти і оцінити власні варіанти наративу з оригіналом, розвиваючи навички рефлексивної інтерпретації.

A3. Вникнути до сюжету та персонажів, зміцнюючи емпатію та усвідомлення кліматичних проблем.

SEL3. Ефективно співпрацювати у групах, практикуватимуть прийняття різних точок зору та братимуть участь у рефлексивній груповій дискусії.

Матеріали:

Перша половина коміксу з завершеними діалогами; друга половина з порожніми хмаринками для тексту.

По одному примірнику на групу (або редаговані слайди для цифрового формату).

Повна версія коміксу з усіма діалогами для порівняння.

По одному примірнику на групу.

Ручки або олівці для написання діалогів.

Аркуші формату A4 або A3 для нотаток або планування.

За бажанням: кольорові олівці або фломастери для візуального оформлення.

Підказки на дошці або у роздруківках (наприклад, «Як би відреагував цей персонаж?», «Чи можна зробити це більш реалістичним або емоційним?»).

Дошка для фінальних рефлексій.

Таймер або видимий годинник для контролю часу між етапами.

Час: 35 хвилин

Funded by
the European Union

РЕАЛІЗАЦІЯ

Що ми робитимемо:

1. Читання першої половини (5 хвилин):

- Поділимося на невеликі групи (близько 4 учнів).
- Кожна група отримає першу половину цифрового коміксу.
- Прочитайте її разом і переконайтеся, що всі зрозуміли сюжет, персонажів і ситуацію.

2. Передбачення та завершення коміксу (15 хвилин):

- Наступна частина коміксу видається з порожніми бульбашками для тексту.
- Завдання групи — завершити історію.
- Обговоріть, що, на вашу думку, персонажі могли б сказати, подумати або відчути.
- Запишіть діалоги в порожні бульбашки.
- Намагайтеся бути креативними та реалістичними, подумайте про кліматичне повідомлення, яке хочете передати.

3. Порівняння з оригіналом (10 хвилин):

- Після завершення вашої версії група отримує оригінальну, повністю заповнену версію коміксу.

Обговорення:

- Прочитайте оригінальне завершення та обговоріть у групі або всім класом:
 - Що було схоже або відрізнялося між вашою версією та оригіналом?
 - Яке завершення здалося вам більш вражаючим або емоційним? Чому?
 - Яке повідомлення, на вашу думку, хотів донести оригінальний комікс?

Funded by
the European Union

Е3 – Виступай – Дій: Креативні заклики до змін

Мета заняття:

С5. Синтезувати попередні знання для створення переконливого листа або пісні з пропозиціями щодо вирішення проблем зміни клімату.

A3. Виразити особисту відданість захисту клімату через креативний і ціннісний самовираз.

SEL4. Проявити впевненість у собі та відповідальність під час публічного представлення своїх робіт.

Матеріали:

Лінійований папір або зошити (по одному на кожного учня)

Ручки або олівці (для написання та редагування)

За бажанням: шаблони для написання:

Лист: привітання → опис проблеми → пропозиція рішення → завершення

Пісня: куплет – приспів або початки речень (sentence starters)

Роздруковані або виведені на дошку інструкції до завдання (мета листа/пісні, структура)

За бажанням: форма зворотного зв'язку від однолітків (з простими критеріями: чіткість, креативність, реалістичність запропонованого рішення)

Маркерна дошка / класна дошка – для демонстрації прикладів фраз, структури тощо

Таймер або годинник – для поділу часу на написання і представлення (наприклад, 20/15 хвилин)

Опційно: «Картки підтримки» (із підбадьорюючими фразами) – для учнів, які нервують перед виступом

Вільний простір у класі для виступу (standing area)

Опційно: стілець або стіл як імпровізована «сцена»

Опційно: аудіореєстратор або телефон – для запису виступів (за згодою учнів/батьків)

Ці матеріали допоможуть створити творче середовище для рефлексії, емоційного залучення та розвитку громадянської позиції серед учнів.

РЕАЛІЗАЦІЯ

Крок 1: Етап групового написання (20 хвилин)

1. Вступ до завдання

Кожна група зараз створить пісню або лист, щоб підвищити обізнаність про зміну клімату. У вашій роботі має бути висвітлено ваше повідомлення, емоції та щонайменше одне реальне рішення для кращого майбутнього.

Funded by
the European Union

Крок 2: Презентація і зворотний зв'язок (15 хвилин)

1. Пояснення процесу зворотного зв'язку

Зараз ми послухаємо кілька груп, які прочитають або виконають свої листи чи пісні. Поки слухаєте, використовуйте форму зворотного зв'язку, щоб оцінити кожну групу за повідомленням, креативністю та впливом.

2. Підсумкова рефлексія

- Яке повідомлення вас найбільше вразило?

Funded by
the European Union

Форма зворотного зв'язку для групи – Активність «Програй, Виступай»

Слухайте уважно виступ кожної групи. Використайте таблицю нижче, щоб поставити оцінку від 1 до 10 за кожною категорією зворотного зв'язку. Будьте ввічливими, чесними та підтримуючими у своїх оцінках. Зосередьтеся на сильних сторонах і надайте справедливі та продумані коментарі.

Категорії оцінювання зворотного зв'язку:	Група 1	Група 2	Група 3	Група 4
1. Ясність – Чи було повідомлення чітким і зрозумілим?	_____ / 10	_____ / 10	_____ / 10	_____ / 10
2. Креативність – Наскільки оригінально й виразно подано ідею?	_____ / 10	_____ / 10	_____ / 10	_____ / 10
3. Екологічне повідомлення – Чи звертає увагу на проблему зміни клімату?	_____ / 10	_____ / 10	_____ / 10	_____ / 10
4. Рішення – Чи були запропоновані рішення реалістичними й дієвими?	_____ / 10	_____ / 10	_____ / 10	_____ / 10
5. Емоційний вплив – Які емоції викликав виступ? Чи змусив замислитись або щось відчути?	_____ / 10	_____ / 10	_____ / 10	_____ / 10

Підсумкові роздуми (необов'язково):

Найсильніше послання, яке я сьогодні почув/почула:

Ідея, яку я хотів/хотіла б спробувати або дізнатися більше про неї:

Funded by
the European Union

Шаблон для написання пісні

Скористайтесь цим шаблоном, щоб написати пісню про зміну клімату. Ви можете використовувати рими або вільний вірш. Будьте креативними — включіть послання, яке підвищує обізнаність і надихає на дії.

Назва вашої пісні: _____

Куплет 1:

Приспів (повторюється протягом пісні):

Куплет 2:

Міст (опціонально):

Фінальний приспів:

Funded by
the European Union

Шаблон для написання листа

Скористайтесь цим шаблоном, щоб написати переконливого листа про зміну клімату. Зверніться до того, хто може вплинути на ситуацію — лідера, громаду або майбутнє покоління.

Кому: _____

Шановний(а) _____,

Я пишу вам, тому що _____.

Зміна клімату впливає на _____, і я вважаю, що потрібно діяти вже зараз.

Ось кілька змін, які ми можемо запровадити або підтримати:

- _____
- _____

Я сподіваюся, що ви вживете заходів і станете частиною вирішення проблеми.

З повагою,